

Open Universiteit

HBO-Rechten

Beperkte opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding HBO-Rechten van Open Universiteit (OU). De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel dat door NQA in opdracht van Open Universiteit is samengesteld. Het panel is in overleg met de opleiding samengesteld en is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO. Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling* van de NVAO (22 november 2011) en het *NQA Protocol 2013 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 11 en 12 april 2013.

Het visitatiepanel bestond uit:

mr. H.J.L.M. van de Luytgaarden (voorzitter, domeindeskundige)

prof. dr. D.H.J.M. Dolmans (onderwijskundige)

mr. F.G.A.M. Berntsen (domeindeskundige)

dhr. A.H. Wesdijk (studentlid)

Mw. ir. M. Dekker-Joziase, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2013*.

Het panel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. De kritische reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 6 juni 2013

Panelvoorzitter

Mr. H.J.L.M. van de Luytgaarden

Panelsecretaris

ir. M. Dekker-Joziase

Samenvatting

Algemeen

De opleiding HBO-Rechten komt voort uit een samenwerkingsverband tussen de OU en de Juridische Hogeschool Avans-Fontys (JHS). Het betreft een afstandsopleiding, waarbij het curriculum van de bestaande hbo-rechtenopleiding van JHS wordt geconverteerd naar afstandsonderwijs. De Open Juridische Hogeschool (OJH) biedt de opleiding aan. Studenten zijn altijd werkzaam in een juridische werkomgeving en willen hun kennis en ervaring uitbouwen naar hbo-niveau. Zij studeren in eigen tijd, op een eigen gekozen plaats en in een eigen tempo. Dit stelt hoge eisen aan het onderwijsmateriaal en de elektronische leeromgeving.

De opleiding is opgebouwd uit tien onderwijsblokken (van 15 respectievelijk 30 EC), waarvan er ten tijde van de visitatie zes volledig waren ontwikkeld en door studenten werden gevolgd. Het zevende blok was in ontwikkeling. De laatste onderwijsblokken worden in 2013-2014 ontwikkeld.

Standaard 1: wat beoogt de opleiding? (eindkwalificaties)

Deze standaard wordt beoordeeld met een goed.

De opleiding hanteert het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel voor opleidingen HBO-Rechten. In 2013-2014 wordt het vernieuwde profiel uit 2012 doorgevoerd. De kaders die de opleiding hanteert zijn helder, inhoudelijk relevant en passend bij het hbo-niveau. OJH legt een sterk accent op de kennisbasis en op praktijkgericht juridisch onderzoek. Daarnaast wordt specifiek aandacht gegeven aan sociaal-communicatieve en managementvaardigheden. De combinatie van vakinhoudelijke, niveau en algemene competenties duiden op een stevig hbo-niveau. De beroepsgerichtheid en vakinhoudelijke basis staan daarbij centraal. Samen met de profilering als afstandopleiding geeft dit een unieke combinatie. De sterkten van OU en JHS komen beide tot uiting in de profilering van de OJH-opleiding. Er is een goede samenwerking tussen OU en JHS.

De opleiding is sterk in ontwikkeling, de vernieuwing van het profiel en de vorming van een eigen werkveldcommissie moet nog verder vorm krijgen.

Standaard 2: hoe realiseert de opleiding dit? (onderwijsleeromgeving)

Deze standaard wordt beoordeeld met een voldoende

Het panel constateert dat het onderwijsprogramma stevig is neergezet vanuit de landelijke en eigen competenties. De structuur is helder; alle blokken volgen een vast stramien. Voor de vakinhoud en de praktijkgerichtheid is duidelijk aangesloten bij de JHS. Voor de theoretische onderbouwing en onderzoeksleerlijn wordt duidelijk gebruik gemaakt van de expertise van de faculteit Rechtswetenschappen van de OU.

Het panel vindt het knap dat de opleiding er in slaagt met haar didactische aanpak (combinatie van competentiegerichtheid en afstandsonderwijs) de studenten actief te laten studeren. Studenten zijn gemotiveerd en voelen zich door de beroepsopdrachten en studietaken uitgedaagd. De combinatie met het eigen werk in een juridische omgeving is een voorwaarde voor het goed kunnen uitvoeren van de opdrachten en het behalen van de gewenste resultaten.

De elektronische leeromgeving is een duidelijke studieomgeving voor studenten en biedt alle informatie. De groei van de student, in studie en werk, wordt consequent gemonitord. De opleiding stuurt in de eerste zes onderwijsblokken aan op een stevig kennisniveau. Het panel heeft er vertrouwen in dat deze lijn zich zal voortzetten met de ontwikkeling van het derde en vierde studiejaar. Het team docenten heeft daartoe de capaciteiten in huis en de samenwerking tussen OU en JHS is goed. Aandachtspunten bij verdere ontwikkeling zijn: het opzetten van een eigen werkveldcommissie, de uitwerking van internationalisering en de personele bezetting bij eventuele groei van de opleiding. Aangezien het panel nog geen totaal ontwikkeld programma heeft kunnen bestuderen, komt zij in dit stadium tot het oordeel voldoende.

Standaard 3: Worden de doelstellingen behaald? (toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties)

Deze standaard wordt beoordeeld met een voldoende, waarbij nadrukkelijk wordt opgemerkt dat het een voorlopige beoordeling betreft; de commissie heeft nog geen toetsresultaten/producten van de laatste blokken en scripties/eindwerkstukken kunnen beoordelen, omdat die nog niet voorhanden zijn.

Het panel heeft waardering voor de wijze waarop OJH het toetsstelsel inricht. Het toetsstelsel zoals dat nu is opgesteld voor de eerste studiejaar is helder en stevig. De toetsing is inzichtelijk en de feedback die studenten ontvangen helpt studenten bij hun leerproces. De wijze van toetsing staat en de toetsing zal met de curriculumvulling verder meegroeien. De randvoorwaarden voor een goede borging zijn aanwezig. Met de groei van het aantal studenten zal ook de benodigde massa aan toetsmateriaal groeien en daarmee de mogelijkheden tot toetscontroles en -analyse. De benodigde hbo/academische expertise is aanwezig en de examen-, toets- en opleidingscommissies krijgen de benodigde ruimte.

Wat betreft de gerealiseerde kwaliteit heeft het panel de moeilijkheid ervaren dat zij nog geen volledig zicht heeft op de eindfase van de opleiding en dat er nog geen afgestudeerden zijn. De intenties voor de afstudeerfase, voor zover bekend, zijn passend voor een hbo-opleiding. Ook hier lijkt de toetsing stevig aangezet te worden; maar het panel heeft nog geen eindwerkstukken/scripties kunnen beoordelen. Het panel heeft er, gezien de eerste zes blokken en de expertise in het docententeam, vertrouwen in dat de nu aanwezige lijnen en kwaliteit kunnen worden doorgezet. De opleiding streeft naar verdere uitwerking van de laatste vier studieblokken in 2013. Idealiter zou het panel deze graag willen betrekken in haar oordeel, maar dat is in deze fase niet mogelijk. Met deze beperking komt het panel voor het tot op heden gerealiseerde niveau tot het oordeel voldoende, met de opmerking dat er vertrouwen is dat de OJH de ingezette lijn kan doorzetten naar de eindfase van de opleiding.

Voor het geheel van deze standaard (toetsing en gerealiseerde resultaten) is het panel van mening dat de bewezen inhoud van de eerste zes onderwijsblokken en het stevige toetsstelsel, gecombineerd met de expertise en inzet van het docententeam, aanleiding geven tot het oordeel voldoende.

Het panel hecht eraan te stellen dat gelet op de huidige stand van de ontwikkeling van de opleiding, die vertraging heeft opgelopen door een voor het panel inzichtelijke en billijke achtergrond (juridische procedure in het verleden), het panel nu is gehouden het oordeel op voldoende te kwalificeren. Het panel heeft er vertrouwen in dat de huidige ontwikkelingen, programma-inhoudelijk en qua toetsing goed worden doorgezet in de toekomst.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens van de opleiding	11
2	Beoordeling	13
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	13
	Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	15
	Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten	23
3	Eindoordeel over de opleiding	29
4	Aanbevelingen	31
5	Bijlagen	33
	Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding	35
	Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma	41
	Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	47
	Bijlage 4: Bezoekprogramma	53
	Bijlage 5: Bestudeerde documenten	55
	Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	57
	Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid	59

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	HBO-Rechten
2. Registratienummer opleiding in CROHO	39205
3. Oriëntatie en niveau	hbo; bachelor
4. Aantal studiepunten	240 EC
5. Afstudeerrichting	
6. Variant	Deeltijd in vorm van afstandsonderwijs
7. Locatie	Heerlen
8. Jaar vorige visitatie en datum besluit NVAO	Vorige visitatie: 2 november 2007 Besluit NVAO: 22 juli 2008
9. Code of conduct	

Administratieve gegevens van de instelling

10. Naam instelling	Open Universiteit
11. Status instelling	Bekostigd, initieel
12. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

1. In- door- en uitstroomgegevens van – zo mogelijk – de laatste zes cohorten

Aangezien de opleiding nog geen afgestudeerden heeft worden alleen gegevens vermeld over aantallen studenten en uitval.

Aantal inschrijvingen: in 2011 studeerden er 11 studenten. Per december 2012 studeren er 35 studenten.

In 2012 is circa 10% van de studenten uitgevallen binnen een jaar tijd.

2. Gerealiseerde docent-student ratio

Docenten worden op uurbasis ingezet. In 2012 bedroeg het totaal aantal docenturen: 1630. Dit geeft een docent-student ratio van ongeveer 1 fte op 35 studenten.

3. Gemiddeld aantal contacturen per fase van de studie (een fase kan bijvoorbeeld aangegeven worden in reguliere studiejaren, de stage en de afstudeerperiode).

Voor afstandsonderwijs is de definitie van de NVAO niet van toepassing aangezien studenten in eigen tijd, tempo en plaats studeren en er vrijwel geen fysieke bijeenkomsten zijn. De functie van de docent is als het ware in het onderwijsmateriaal opgenomen (zie standaard 2).

Kenschets

De opleiding HBO-Rechten is ontstaan uit een samenwerkingsverband tussen de faculteit Rechtswetenschappen van de OU en de Juridische Hogeschool Avans-Fontys (JHS).

De OU is expert op het gebied van afstandsonderwijs en JHS is gericht op praktijkgericht contactonderwijs. Beide aspecten zijn gebundeld in de nieuwe afstandsopleiding HBO-Rechten, waarbij het bestaande curriculum van JHS is geconverteerd naar afstandsonderwijs. De opleiding wordt verzorgd door blokteams met docenten uit beide participerende instellingen.

Na de vorige visitatie (positieve TNO november 2007) is de opleiding tijdens de macrodoelmatigheidstoets in juridische procedures beland door bezwaren van andere onderwijsaanbieders. Dit is de reden dat de opleiding de werving van studenten beperkt heeft gehouden tot aan het jaar 2012. Ook de onderwijsontwikkeling is vanwege kostenrisico's aangehouden. Wel is men verder gegaan met de pilot zoals gestart in 2007. De instroom is weer meer actief opgepakt in september 2011. Deze late start verklaart waarom er tot op heden nog geen afgestudeerden zijn en waarom het programma nog niet volledig is uitgewerkt in het studiemateriaal. Het studiemateriaal van het eerste en tweede jaar zijn volledig ontwikkeld. Het derde en het vierde jaar moeten nog worden ontwikkeld. De visitatie richt zich om die reden niet op het beoordelen van het gerealiseerde eindniveau; er zijn immers nog geen afgestudeerden. De commissie heeft gekeken naar het opleidingsprogramma, het studiemateriaal, het toetsmateriaal en de studentproducten van met name de eerste twee studie jaren. De prestaties van de huidige studenten en het uitgewerkte programma, geven daarbij een consistent beeld.

De opleiding staat open voor studenten die al werkzaam zijn in een juridische omgeving. Studenten kunnen in eigen tijd, tempo en plaats de tien studieblokken van het opleidingsprogramma doorlopen. Elk studieblok bevat naast inhoudelijke vakken, ook ondersteunende vakken en vaardighedencomponenten, waarbij praktijkopdrachten ruim aanwezig zijn. Er is een sterke integratie van de studie en de werkervaring van de student.

Tijdens de vorige visitatie (TNO november 2007) kreeg de opleiding het advies de werkveldadviesraad uit te breiden met bredere regio vertegenwoordiging. Ook werd aanbevolen de contacten met het internationale werkveld te intensiveren.

Beide punten worden door de opleiding gekend. Gezien bovengeschetste situatie is daar in de voorgaande jaren geen prioriteit aan gegeven.

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding volgt in hoofdstuk 3.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

De OJH wil een hoogwaardige HBO-Rechten opleiding bieden met een gedegen juridische kennisbasis, sterk analytisch vermogen en goede vaardigheden op het gebied van toegepast onderzoek, ethiek en sociale, communicatieve en managementvaardigheden.

Deze ambitie past bij de uitgangspunten van het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten. Dit profiel is in 2012 vastgesteld en wordt in de loop van 2013 ingevoerd in de opleiding. Dan worden de tien landelijke competenties (profiel 2004) omgevormd naar de zeven competenties uit het nieuwe profiel (vijf gericht op Rechtstoepassing en twee gericht op Facilitering van rechtstoepassing) (zie bijlage 1). In het landelijk profiel is de omvorming onderbouwd en verantwoord.

De gedegen juridische kennisbasis komt tot uiting in de aansluiting op de landelijke competenties en de daarbij vastgelegde BOKS¹. De brede kennis en ervaring vanuit JHS en faculteit Rechtswetenschappen OU staan hier garant voor.

De profilering richting onderzoek komt tot uiting in door OJH toegevoegde competentie 'praktijkgericht juridisch onderzoek'. OJH verwacht van een afgestudeerde hbo jurist dat deze beschikt over vaardigheden om op systematische wijze eenvoudig praktijkgericht juridisch onderzoek te doen. Dit onderzoek moet een bijdrage leveren aan het oplossen van praktijkproblemen die gerelateerd zijn aan het recht.

De specifieke aandacht voor ethiek, sociale en communicatieve vaardigheden komt tot uiting in de door OJH toegevoegde algemene competenties: interpersoonlijke (sociale en communicatieve) en intrapersonlijke competentie (zelfsturing). Hiermee wordt benadrukt dat de hbo jurist een goede beroepshouding moet ontwikkelen, aandacht kan geven aan de maatschappelijke omgeving en kan reflecteren op eigen professioneel handelen en de eigen ontwikkeling.

In het landelijk opleidings- en beroepsprofiel worden de Dublin descriptoren en de HBO-standaard van de professionele bachelor gehanteerd als indicaties voor het bachelorniveau en de hbo-oriëntatie. Uit gesprekken met docenten en management blijkt dat deze binnen de opleiding ook duidelijk als leidraad worden gehanteerd. De beroepsgerichtheid is een duidelijke factor in de ontwikkeling van de opleiding.

¹ BOKS: Body of Knowledge and Skills: gemeenschappelijke juridische kennisbasis hbo jurist

Het panel constateert uit de documentatie dat de competenties herleidbaar zijn uitgewerkt naar de te bereiken niveaus per studiejaar (competentiematrix). Het panel is van mening dat dit een heldere blauwdruk biedt voor de opzet van het opleidingsprogramma. Ook hier geldt dat de omvorming naar de competenties 2012 nog moet plaatsvinden.

De aansluiting op internationale eisen uit de beroepspraktijk is in ontwikkeling en zal de landelijke ontwikkelingen volgen. Binnen de opleiding ligt de focus bij de nationale juridische kaders. Aspecten van Europese en internationale wet- en regelgeving komen op diverse momenten wel aan de orde, bijvoorbeeld de spiegeling aan Europese richtlijnen of vergelijkend jurisprudentie onderzoek. De positie van de hbo jurist is verschillend binnen de Europese lidstaten en zal zich verder moeten ontwikkelen. De opleiding heeft beginnende plannen om inhoudelijk te gaan samenwerken met een Duitse universiteit (Fernuniversität). Daarbij wordt gedacht aan virtuele uitwisseling, door bijvoorbeeld online colleges, gastlessen et cetera.

De opleiding profileert zich, naast bovenstaande punten, met name door de gerichtheid op het eigen marktsegment: de werknemer in een juridische omgeving die zich verder wil ontwikkelen en professionaliseren en daarbij kiest voor de vrijheid van studeren in eigen tijd, tempo en plaats. Dit profiel is voor studenten doorslaggevend in hun keuze voor OJH; in combinatie met het degelijke imago van de OU.

De opleiding maakt gebruik van de werkveldcommissie van de JHS. Gezien de vertraging in de ontwikkeling is er voor gekozen nog geen eigen werkveldcommissie aan te stellen. De opleiding geeft aan dat komend jaar zal worden geïnvesteerd in een eigen werkveldcommissie. Een eerste benadering van het werkveld en van de werkgevers van studenten heeft nog niet voldoende respons en continuïteit geleverd.

Overwegingen en conclusie

Het panel vindt de kaders die de opleiding hanteert helder, inhoudelijk relevant en passend bij een HBO-Rechten opleiding. De ambities van de opleiding zijn duidelijk herkenbaar en beargumenteerd door het opleidingsmanagement. De combinatie van vakinhoudelijke, niveau- en algemene competenties koersen volgens het panel aan op een stevig hbo-niveau. Tezamen met de profilering als afstandsonderwijs geeft dit een unieke combinatie.

Het panel constateert uit documenten en gesprekken dat de opleiding de beroepsgerichtheid centraal heeft staan. De vakinhoudelijke basis is duidelijk aanwezig. Deze is gevoed vanuit het inhoudelijke programma dat is overgenomen van de JHS en de stevige kennis- en onderzoeksbasis vanuit de OU. De opleiding heeft een goede samenwerking met de JHS-docenten en JHS-werkveldcommissie. De sterkten van zowel de OU als de JHS komen beide tot uiting in de profilering van de OJH-opleiding.

Het panel adviseert de instelling de aanstelling van een eigen werkveldcommissie parallel te laten lopen met de verdere ontwikkeling van de opleiding, opdat de opleiding directe input krijgt vanuit de eigen werkveldcontext en de positionering en profilering verder worden verankerd.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Opzet opleidingsprogramma

De opleiding is verdeeld in vier studiejaar, elk met een omvang van 60 EC. Het eerste studiejaar kent vier studieblokken van 15 EC. De andere jaren kennen ieder twee blokken van 30 EC (bijlage 2).

Het eerste jaar is gericht op een kennismaking met het recht in het algemeen. Daarna volgen inleidingen in de vakgebieden privaatrecht, bestuursrecht en strafrecht. In de studiejaar 2, 3 en 4 staat per blok een juridisch thema centraal, uitgedrukt in de functienaam van een juridische professional. Ieder thema leidt tot het realiseren van één of meerdere competenties.

Inhoud van het programma

- relatie tussen de beoogde eindkwalificaties en de inhoud van het programma

In het landelijke profiel zijn de competenties aan de hand van beschrijving van relevante beroepssituaties geconcretiseerd. In de competentiematrix is voor alle competenties het te bereiken niveau per leerjaar aangegeven. Deze zijn vertaald naar leerdoelen per onderwijsblok, passend bij de juridische thema's. In de elektronische leeromgeving (Studienet) en in het onderwijsmateriaal van ieder blok zijn de leerdoelen en competenties vermeld. In het studiemateriaal wordt het verband gelegd met aan de juridische beroepspraktijk ontleende opdrachten. De niveauopbouw komt tot uiting in de toenemende complexiteit van de opdrachten. Dit uit zich in de aard van de opdrachten, de beroepssituaties en de rol van de student (toenemende zelfsturing).

Het panel heeft in de ontwikkelde onderwijsblokken (1 t/m 6) bovenstaande werkwijze bevestigd gezien. Voor de blokken 7 tot en met 10 moet het onderwijs nog ontwikkeld worden en is de doorvertaling van de competenties nog niet zichtbaar.

Het panel is positief over de gehanteerde competentiematrix en de gedegen wijze waarop deze is doorvertaald in het onderwijsmateriaal. Het panel heeft er vertrouwen in, mede gezien de gedrevenheid van het management, het docententeam, de samenwerking tussen OU en JHS en de aanwezige ervaring, dat dit voor de resterende onderwijsblokken op soortgelijke wijze wordt uitgewerkt.

- kennis en kunde

De landelijk afgesproken Body of Knowledge is een leidraad voor de inhoud van de opleiding. De opleiding ontwikkelt eigen studiemateriaal afgestemd op het afstandsonderwijs, waarin ook de vakliteratuur wordt verwerkt en wordt verwezen naar relevante internetsites. De opleiding bouwt daarbij voort op de ervaringen uit het programma van de JHS.

In ieder onderwijsblok worden kennis en kunde geïntegreerd. Elk blok bestaat uit inhoudelijke vakken, ondersteunende vakken, opdrachten gericht op vorming beroepsproducten, studievaardigheidsoefeningen (1^e jaar) en de blokscan (meting competentiegroei).

Ieder blok start met de informatie op de bloksite over de inhoud en opzet, de studietaken en beroepsopdrachten, de leerdoelen en competenties, de literatuur, de begeleiding en de beoordelingseisen.

In de inhoudelijke vakken bestudeert de student bepaalde lesstof (handboeken, rechtspraak, websites, videomateriaal et cetera) en verwerkt deze via gerichte studietaken. In oefenopdrachten kan de student de beheersing van de lesstof zelf toetsen. Dit moet de student ook zichtbaar maken in de verplichte studietaak. Studenten vinden deze taken stimulerend en realistisch.

De ondersteunende vakken bieden een breed scala verspreid over de blokken. Deze vakken zijn gericht op het vergroten van kennis en vaardigheden en verhoging van de kwaliteit van het werken en het studeren van de student. Studenten geven aan dat zij de ondersteunende vakken vaak passend vinden en positief bijdragend aan het kunnen afronden van studietaken en beroepsproducten.

In acht van de tien blokken werken studenten aan authentieke beroepsproducten, ontleend aan een concrete werksituatie van een hbo-jurist. In het beroepsproduct moet de student laten zien dat hij/zij de competenties van het blok beheerst. De opdrachten zijn in samenwerking met de praktijk ontwikkeld en gericht op het kunnen functioneren als startend hbo jurist. Uit gesprekken met studenten is het panel gebleken dat de opdrachten vaak passend zijn en goed toepasbaar in de werkpraktijk. Een enkele keer is een opdracht minder geschikt gebleken (interview bij deurwaarders niet uitvoerbaar door weinig toegankelijkheid) en heeft de opleiding aanpassingen doorgevoerd. Specifieke aspecten als ethiek en conflicthantering worden in het eerste jaar aangestipt en kunnen bij diverse opdrachten terugkeren. Studenten slagen er niet altijd in om in hun werkomgeving een geschikte case te selecteren. De opleiding biedt daartoe films en beschreven casus die studenten verder kunnen uitwerken.

In de blokken een en drie werken studenten aan een studievaardigheidstaak in plaats van een beroepsproduct. Deze taken zijn gericht op het weer gaan studeren en het efficiënt koppelen van de werkomgeving aan de studieomgeving. Ook wordt ingegaan op rechtsfilosofie, -sociologie, ethiek en timemanagement. Studenten vinden deze onderdelen waardevol gezien het feit dat zij (vaak met mbo-achtergrond en al jaren werkzaam in een juridische omgeving) meestal niet meer gewend zijn om te studeren.

In de afsluitende blokscan reflecteert de student op de competentiegroei en het effect daarvan op de functiegroei in de werkpraktijk. De werkgever van de student moet daarbij tekenen voor de getoonde competentiegroei. De student moet voor iedere blokscan zijn/haar leerwinst beschrijven per onderdeel, een werkplekscan uitvoeren, dit bespreken met examiner en een onderwijskundige, en het competentieoverzicht invullen. Vervolgens wordt een brief opgesteld voor de werkgever ter verificatie en ondertekening. Studenten vinden de blokscan moeilijk en spannend. Daar moet immers alles bij elkaar komen. Studenten oordelen positief over de uitgebreide feedback die zij van docenten en examinatoren krijgen op de blokonderdelen en op de blokscan. Dit geeft hen een goed beeld

van hun vorderingen en ontwikkelmogelijkheden. Zoals een student het meldde: 'dat houdt me scherp'. In een afsluitend portfolio wordt de groei van de student in zijn geheel in kaart gebracht. De opbouw is zo, dat het voor een student onmogelijk is om in het vierde jaar kwalitatief nog steeds hetzelfde werk te doen als in het eerste jaar.

Het panel heeft het studiemateriaal en de door studenten gemaakte opdrachten en blokscans bestudeerd en constateert dat het materiaal een duidelijke inhoud en opzet heeft. De lesstof is logisch geordend. De opdrachten zijn duidelijk beroepsgericht op het hbo-niveau. Het werken met praktijkcasussen heeft een positieve uitwerking. Qua kennis is het panel van mening dat het geleverde niveau stevig is. De blokscans zijn duidelijk gericht op het in kaart brengen van de groei van de student.

Het kennisniveau van de opleiding komt tot uiting in de literatuurlijst. Deze bevat volgens het panel pittige en actuele literatuur die voor een flink deel ook in de universitaire studies wordt gebruikt. Hier komt de achtergrond vanuit de OU Rechtswetenschappen tot uiting. Dit is een bewuste keuze, waarbij de slag naar toepassingsniveau snel wordt ingericht via de opdrachten en studietaken. Er wordt nadrukkelijk gestuurd op de beroeps- en toepassingsgerichtheid. Docenten brengen daartoe actuele casus in in de taken en opdrachten. Het panel beveelt de opleiding aan zich ook te oriënteren op hbo juridische literatuur, opdat de opleiding zich nog meer als beroepsopleiding kan profileren.

Voor het vaardighedenonderwijs wordt breed gebruik gemaakt van de ervaringen van de OU en ook de digitale mogelijkheden. Voor communicatieve vaardigheden wordt gebruik gemaakt van moderne media: bijvoorbeeld skype-gesprek waarbij ook op non verbale signalen wordt gelet. Door 360°-feedback vanuit de werkomgeving worden ook vaardigheden beoordeeld. Waar nodig zijn specifieke trainingen ingebouwd van sociaal communicatieve vaardigheden: formuleren, rapporteren, adviesvaardigheden, conflicthantering en persoonlijke effectiviteit. Onderzoeksvaardigheden worden vanaf blok 1 aangeleerd en zijn geïntegreerd in de blokopdrachten. Studenten leren projectmatig en gestructureerd een probleem te onderzoeken, op te lossen en daarover te rapporteren.

Het panel constateert dat het opleidingsprogramma de mogelijkheden biedt om de vereiste kennis, kunde en competenties te behalen, voor zover zij dat heeft kunnen constateren aan de eerste zes onderwijsblokken en de resultaten van de eerste, beperkte, aantallen studenten. De ervaring van de JHS met beroepsgericht onderwijs komt tot uiting in de praktijkcasussen en de beroepsgerichte opdrachten. De ervaring van de OU komt tot uiting in de stevige basiskennis en de wijze waarop via digitale onderwijsmiddelen wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de nodige vaardigheden. Door de koppeling van de studietaken aan de werkomgeving van de student is onderwijs ook gericht op actualiteiten in de beroepscontext. Het panel is van mening dat deze combinatie in het onderwijs leidt tot een stevige basis qua kennis en kunde.

Vormgeving van het programma

- didactisch concept en werkvormen

De opleiding werkt met competentiegericht onderwijs. Zoals hiervoor benoemd, werken studenten aan authentieke beroepsproducten gericht op het ontwikkelen van de competenties in een steeds complexere leeromgeving.

De opleiding hanteert vier leerlijnen voor de ordening van het onderwijs. De conceptuele lijn is gericht op het leren denken en redeneren als juridisch professional. Deze leerlijn bevat de juridische vakken met een verkenning in het eerste jaar en verdieping in de volgende jaren. De vaardighedenlijn biedt de ondersteunende vakken waar vaardigheden worden getraind, bijvoorbeeld rapporteren of adviesgesprekken houden. In de integrale leerlijn staan de beroepsproducten centraal. De student moet in zijn werkomgeving een product of dienst leveren waarmee blijkt wordt gegeven van de aangeleerde kennis en kunde, het inzicht en de toepassing. Tegelijk is er sprake van transfer naar specifieke eigen werksettings. De individuele leerlijn omvat de blokscan en het in beeld brengen en toetsen van de persoonlijke professionele groei. De vaste opzet van de blokken en leerlijnen geeft duidelijkheid en houvast en is goed herkenbaar voor studenten.

Het didactische concept is gecombineerd met het concept van afstandsonderwijs (tijds- en plaatsonafhankelijk studeren). Daarbij is de functie van de docent opgenomen in het onderwijsmateriaal en de elektronische leeromgeving. Het studiemateriaal is gericht op wat de student nog moet ontwikkelen qua competenties. Het afstandsonderwijs is interactief opgezet door gebruik van de elektronische leeromgeving en toepassing van elektronische didactische middelen zoals discussiegroepen, virtuele klas (Elluminate), computergebaseerde toetsen en het gradecentre (inzicht in de voortgang van de studenten). Studenten geven aan dat zij het afstandsonderwijs met name kiezen vanwege het zelfstandig kunnen studeren en de koppeling van het studeren aan de eigen werkomgeving. Er zijn binnen de elektronische leeromgeving ruime mogelijkheden tot contact met docenten en medestudenten, bijvoorbeeld in de virtuele klassen (per studieblok 3-4 keer toegepast). Volgens studenten zijn de onderwijsopzet en de vaste werkvormen duidelijk en passend. De studeerbaarheid beoordelen studenten positief. Zij studeren in eigen tijd, op een eigen gekozen plaats en in combinatie met hun werkomgeving. Door gerichte instructie en voorlichting is het voor studenten helder wat er wordt verwacht en hoe zij moeten studeren. Indien nodig kunnen zij met vragen terecht bij de docenten of de opleidingsmanager, via mail of via een gerichte afspraak. Bij de startbijeenkomst hebben studenten kennis kunnen maken met elkaar en met de docenten. Studenten geven in gesprekken aan dat zij hun eigen wegen kiezen in de communicatie met medestudenten. Dit verloopt veelal via bijvoorbeeld e-mail of facebook en niet zozeer via de discussiefora. Bij een toename van het aantal studenten zou er meer gebruik gemaakt kunnen worden van deze middelen om met de studenten te communiceren, maar ook om studenten aan te zetten tot interacteren met elkaar en leren van elkaar. Dit kan bijvoorbeeld door middel van groepsopdrachten en het geven van peerfeedback aan elkaar.

Het panel vindt de didactische visie en vormgeving helder, goed en consequent uitgewerkt in de eerste zes blokken van het programma. De competentiegerichtheid is herkenbaar in het studiemateriaal en de wijze waarop de vorderingen van de student worden gevolgd. Het concept van afstandsonderwijs is herkenbaar in de wijze waarop het onderwijsmateriaal is uitgewerkt, de communicatiemogelijkheden en de persoonlijke toetsing. Voor de eerste zes blokken levert dit een stevig programma op qua opzet en inhoud.

- begeleiding van studenten

Studenten kiezen voor het afstandsonderwijs vanwege het zelfstandig kunnen studeren. Dit vergt persoonlijke begeleiding op afstand. De begeleiding wordt geboden via verschillende kanalen: de verplichte introductiedag, contact met docenten, het register van FAQ, de feedback op de studietaken (minimaal drie per vak), de digitale discussieruimtes, de virtuele klassen, coaching per klas, individuele begeleiding door de blokcoördinator waar nodig via skype-gesprek, via monitoring van de blokscans en via gebruik van specifieke computerprogramma's als Flashmeeting of 'Juridisch gesproken'. In de toekomst is het plan om ouderejaars studenten op vrijwillige basis de rol van mentor of coach te laten vervullen. In de tijdsbesteding van docenten is per vak per week 1,5 uur beschikbaar voor de begeleiding van studenten. Docenten moeten binnen twee werkdagen mails van studenten beantwoorden. De snelheid en kwaliteit van de feedback en reacties van docenten wordt hoog gewaardeerd door de studenten.

Uit gesprekken met studenten en met het management blijkt dat studenten vanaf aanmelding gericht worden begeleid. De geschiktheid van de werkplek speelt bij de instroomeisen een belangrijke rol. Veel studenten hebben een mbo-achtergrond en ervaren met de studie dat zij kunnen doorgroeien in hun werk. Dit is een grote stimulans. Studenten zijn tevreden over de doorlopen onderwijsblokken en doorlopen deze goed. Achterblijvende studenten worden specifiek benaderd door de blokcoördinatoren, waarbij de persoonlijke studiemogelijkheden worden besproken. Uit notulen van de opleidingscommissie blijkt dat studenten meer mogelijkheden tot samenwerking zoeken. Anderzijds geven studenten bij het panel aan dat zij niet voor niets kiezen voor afstandsonderwijs, allemaal in een eigen leertraject zitten en zelf contact zoeken met medestudenten indien nodig. Desalniettemin is het van belang om in de opleiding de studenten ook aan te zetten tot onderling interacteren en discussiëren omdat dit een diepgaander begrip kan bevorderen en bovendien studenten hiermee geleerd wordt met elkaar te communiceren en samen te werken; vaardigheden die van groot belang zijn voor een levenlang leren en het succesvol functioneren in het beroep.

Het panel signaleert dat de opleiding de digitale kanalen biedt voor onderling contact, maar dat deze met de kleine studentenaantallen nog niet worden benut zoals is bedoeld. Dit is een punt van aandacht bij verdere groei van de opleiding.

Uit gesprekken met docenten heeft het panel de indruk dat de docenten de studenten, met het huidige kleine aantal, goed in de gaten kunnen houden. De samenwerking en afstemming in de onderwijsteams loopt goed. Docenten hebben zicht op de vorderingen en voortgang van de studenten en stemmen dat onderling ook af. Daarbij wordt gebruik gemaakt van maandelijkse overzichten uit het gradecenter.

- verschillende leerroutes

Studenten volgen ieder een eigen studiep pad, waarbij ze alle tien blokken met goed gevolg moeten afsluiten. In het eerste studiejaar kan de blokvolgorde, na blok 1, zelf worden bepaald. Dit geldt ook voor de blokken binnen jaar 2 en binnen jaar 3. In het vierde jaar ligt de blokvolgorde vast.

De opleiding kent geen verkorte trajecten en deficiëntieprogramma's. Studenten die elders een propedeuse HBO-Rechten hebben behaald, kunnen vrijstelling aanvragen voor het eerste studiejaar. Andere vrijstellingen voor blokonderdelen worden getoetst door de Examencommissie van de OJH.

In de toekomst wordt gedacht aan een doorstroommogelijkheid naar universitaire rechtenopleidingen. Daarbij zal gelden dat voor niet togaberoepen een schakeltraject van 30 EC kan worden gevolgd in blok 9. Voor togaberoepen zal een schakeljaar van 60 EC moeten worden gevolgd.

De tijdsbesteding verschilt per student met het door hem/haarzelf ingerichte studiep ad. Theoretisch gezien is minimaal 20 uur per week studie, naast het werk, nodig om de opleiding in vier jaar af te ronden. In de praktijk kiezen studenten hun eigen tempo en tijdsinvestering. Een aantal studenten geeft aan circa 15 uur per week te studeren om de nodige voortgang te houden. De studenten dienen minimaal 20 uur per week te werken in een juridisch relevante omgeving. Er is gedurende de gehele opleiding sprake van een integratie tussen studie en dat werk. Het geleerde kan direct in de (juridische) praktijk worden gebracht. Een deel van de studietaken moet worden uitgevoerd in de werkomgeving van de student. Verder zijn er in elk blok algemene opdrachten die werkgerelateerd zijn. Daarnaast dient de student aantoonbaar in zijn werk te groeien in (een deel van) de aangegeven competenties. Dit wordt door de opleiding bij de blokscan getoetst. Indien een student drie maanden niet actief is geweest, wordt contact gezocht. Veelal spelen er dan persoonlijke omstandigheden of is de werkomgeving tijdrovend. De OU heeft een aantal drempels ingebouwd: een blok moet na intekening binnen veertien maanden worden behaald en de geldigheidsduur voor toetsen is formeel twaalf jaar. Het panel vindt deze termijn lang gezien de gewenste beroepsrelevantie en het actueel houden van kennis en ervaring. Ook de opleiding vindt de termijn van twaalf jaar te lang. De opleidingsdirectie wil deze termijn in overleg met de examencommissie substantieel beperken. Hierover is overleg gaande. Een en ander valt samen met de vraag hoe lang een student uiteindelijk over de gehele opleiding mag doen.

Kwaliteit van het personeel

De opleiding maakt gebruik van docenten van de JHS en van de faculteit Rechtswetenschappen van de OU. Zij worden ingezet op urenbasis.

Waar nodig wordt specifieke kennis extern ingehuurd. De OJH heeft geen docenten in dienst. Vrijwel alle docenten (95%) hebben een universitaire opleiding gevolgd op masterniveau. Vrijwel alle docenten hebben kennis van of ervaring in de juridische beroepspraktijk, al is het bij enkelen enige tijd geleden dat ze in de beroepspraktijk werkzaam waren. Waar nodig worden kortlopende stagetrajecten geboden om de praktijkervaring op peil te houden. Contacten met het werkveld worden ook onderhouden via het gezamenlijk ontwikkelen van onderwijsonderdelen en casuïstiek. Alle docenten worden

getraind in het didactisch concept en het gebruik van de elektronische leeromgeving. Onderwijskundige ondersteuning wordt geleverd vanuit de OU afdeling CELSTEC. In ieder studieblok zijn docenten van zowel OU als JHS betrokken. In combinatie met het driemaandelijks blokteamoverleg en geregeld overleg van het docententeam, zorgt dit er voor dat docenten een breed beeld hebben van de gehele opleiding en hun eigen bijdrage daarin kunnen plaatsen.

Deskundigheidsbevordering vindt plaats bij de OU of de JHS. In jaarlijkse beoordelings- en functioneringsgesprekken is de inzet in de OJH een vast onderdeel.

Het panel constateert dat het docententeam en de aanwezige expertises voldoen om het onderwijsprogramma te verzorgen voor de huidige nog kleine groep studenten. Momenteel geven docenten nog op alle studietaken, vaak uitgebreide, feedback. De onderwijsrichtlijnen geven aan dat minimaal drie onderwijstaken per blokonderdeel worden voorzien van feedback. Dit zal bij verdere groei van de opleiding worden doorgevoerd. Het panel merkt op dat het geven van uitgebreide feedback op de opdrachten veel tijd van docenten vergt; bij de groei van de opleiding zal er nagedacht moeten worden hoe deze uitgebreide feedback efficiënt gegeven kan worden. Ook hierbij kan gedacht worden aan het geven van onderlinge peer feedback bij sommige opdrachten.

Uit gesprekken met de docenten constateert het panel dat er goed wordt samengewerkt in de onderwijsblokteams. De formatie zal trapsgewijs met de groei van studenten moeten groeien, mogelijk via uitbreiding van uren of via het aantrekken van nieuwe docenten van OU of JHS.

Het panel constateert dat de docenten vanuit hun thuisbasis (OU en JHS) afdoende contacten hebben met het werkveld. Voor de OJH kan dit verder worden verstevigd met het inrichten van een eigen werkveldcommissie en de inzet van meer gastdocenten.

Kwaliteit van de opleidingsspecifieke voorzieningen

Het afstandsonderwijs vereist geen specifieke onderwijslokalen aangezien studenten in eigen tijd en op eigen plaats studeren. De OU heeft op de diverse studiecentra wel enkele onderwijsruimten. Per vestiging zijn er specifiek ingerichte computerruimten waar studenten deelnemen aan de computertoetsen.

De meest opvallende studievoorziening is de elektronische leeromgeving Studienet, die op maat is ingericht voor deze opleiding. Het Studienet verenigt de functies van aansturing van het onderwijs, begeleidingsinstrument en interactief communicatiemiddel. Studienet is bereikbaar voor elke student vanaf elke willekeurige plek met internettoegang. Studenten en nieuwe medewerkers worden getraind in het gebruik.

Het panel heeft ook toegang gekregen tot Studienet en constateert dat het een consequent opgezet systeem is dat studenten veel houvast biedt. In Studienet zijn verwijzingen naar literatuur, de opdrachten en taken te vinden. Het geeft toegang tot databanken en mogelijkheid tot digitale bijeenkomsten (skype of virtuele klas). Er wordt gebruik gemaakt van instructievideo en films. Via discussiegroepen is communicatie met medestudenten en docenten mogelijk. Studenten geven aan dat zij de informatie duidelijk en compleet vinden en dat de nodige hardware en software beschikbaar is.

Hoe wordt de kwaliteit van de onderwijsleeromgeving gewaarborgd

De opleiding gaat deelnemen aan de reguliere kwaliteitszorgcyclus van de OU. Vanuit het OU evaluatie-instrument SEIN zijn nog weinig resultaten beschikbaar, gezien de recente start van de opleiding in 2011. Belangrijkste bron voor het meten van de tevredenheid van studenten en de kwaliteit van het onderwijs zijn: de blokscangesprekken, de individuele begeleidingsgesprekken en ook de standaard tentamenanalyses. Zodra er meer dan 100 studenten zijn, kan de opleiding deelnemen aan een cyclisch studenttevredenheids-onderzoek. Dit geldt ook voor een evaluatie-instrument onder OU-docenten.

Onderwijskundige borging van de didactische opzet vindt plaats door de onderwijskundigen van de OU. Zij worden betrokken bij ontwikkeling, opzet en evaluatie van de opleiding. De (vak)inhoudelijke borging wordt verzorgd door de docenten van de JHS en van de faculteit Rechtswetenschappen van de OU. In het reguliere docentenoverleg wordt het onderwijs geëvalueerd.

Ter formalisering van de borging heeft de opleiding een opleidingscommissie ingesteld met vertegenwoordiging van docenten en studenten. Deze was ten tijde van de visitatie een keer bijeengekomen en richtte zich nog met name op het delen van ervaringen en verkennen van de opdracht, vergaderfrequentie en werkwijzen.

Overwegingen en conclusie

Samenhangende onderwijsleeromgeving

- op welke wijze vormen de vier elementen een samenhangende onderwijsleeromgeving

Het panel heeft vooral zicht gehad op de volledig uitgewerkte eerste twee studie jaren. Het panel is van mening dat dit programma stevig is neergezet vanuit de landelijke en eigen competenties. De structuur is helder voor alle betrokkenen en volgt voor alle blokken een vast stramien. Voor de vakinhoud en de praktijkgerichtheid is aangesloten bij de JHS. Daarbij wordt gekoerst op het hbo-bachelor niveau. Voor de theoretische onderbouwing en onderzoeksleerlijn wordt duidelijk gebruik gemaakt van de expertise van de faculteit Rechtswetenschappen.

Het panel vindt het knap dat de opleiding er in slaagt met haar didactische aanpak (combinatie competentiegerichtheid en afstandsonderwijs) de studenten actief te laten studeren. Studenten zijn gemotiveerd en voelen zich door de beroepsopdrachten en studietaken uitgedaagd. De combinatie met het eigen werk in een juridische omgeving is een voorwaarde voor het goed kunnen uitvoeren van de opdrachten en het behalen van de gewenste resultaten. De elektronische leeromgeving is een duidelijke studieomgeving voor studenten en biedt alle informatie. De groei van de student wordt consequent gemonitord door de blokscan. Daarbij wordt de ontwikkeling tijdens de studie en tijdens het werk meegenomen.

De opleiding lijkt er in te slagen de studenten met veelal een mbo-achtergrond qua kennis naar het gewenste niveau te krijgen in de eerste onderwijsblokken. Het panel heeft er vertrouwen in dat deze lijn zich zal voortzetten met de ontwikkeling van het derde en vierde studiejaar. De mix van JHS en OU docenten hebben daartoe de capaciteiten in huis en de samenwerking is goed en open. Aandachtspunt bij verdere ontwikkeling zijn: het opzetten

van een eigen werkveldcommissie, de uitwerking van internationalisering en de personele bezetting bij eventuele groei van de opleiding.

Aangezien het panel nog geen totaal ontwikkeld programma heeft kunnen bestuderen, komt zij in dit stadium tot het oordeel voldoende. Ook hier wil het panel benadrukken in verlegenheid te zijn als het gaat om het gehele programma, omdat hiervoor de informatie nog ontbreekt. Het panel heeft echter voldoende vertrouwen dat bij een gelijk ontwikkelingsniveau en prestatie, als de OJH tot op heden heeft getoond in het bestaande programma, er in de toekomst een stevig onderwijsprogramma zal staan.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

Systeem van toetsing

Het panel constateert uit de toetsdocumentatie en uit gesprekken dat de opleiding voortbouwt op de aanwezige toetsexpertise en het systeem van toetsing van de OU. De toetsing sluit aan bij de leerdoelen en daarmee bij de kritische beroepssituaties uit het landelijk profiel hbo jurist.

In het begin van de opleiding ligt het accent meer bij de opbouw van een kennisbasis en kennistoepassing. Gaandeweg verschuift het accent naar het aantonen van de competenties met gebruikmaking van het functioneren in de beroepspraktijk. De kenniscomponent (conceptuele leerlijn) wordt in alle fasen apart getoetst ter verzekering van de Body of Knowledge (BOKS). Er wordt nadruk gelegd op de conceptuele leerlijn.

De toetsing is qua inhoud en vorm vastgelegd in een tentamenprofiel per blok. Daarbij worden de verschillende onderdelen benoemd: vakken, beroepsproduct en blokscan. Alle blokonderdelen moeten minimaal met een zes worden afgerond voor het behalen van een blok. Deze informatie is ook te vinden in de blok-informatie in Studienet.

Uit het materiaal constateert het panel dat ieder blok een combinatie heeft van verschillende toetsvormen: meerkeuzevragen, schriftelijke opdrachten, mondelinge presentaties, reflectie en de blokscan).

De inhoudelijke vakken worden per blok gezamenlijk getoetst via een individueel computertentamen met veelal 40 meerkeuzevragen. Dit tentamen wordt afgelegd in een computerlokaal bij een van de OU-studiecentra in het land. Studenten melden zich vooraf aan. De meerkeuzevragen worden volgens een vaste clusterverdeling ad random getrokken uit een toetsitembank. De clusters sluiten aan op de leerdoelen van het blok. Inhoudelijke vakken spelen ook een rol bij de beoordeling van het beroepsproduct. De docent kan in zijn feedback het accent leggen op de inhoudelijke vakken.

De ondersteunende vakken worden getoetst in de opdrachten en beroepsproducten, volgens een vastgesteld beoordelingsmodel met toetscriteria. De student wordt beoordeeld zowel op het product als op het proces, conform de ervaringen bij de JHS. Bij de beoordeling zijn meerdere docenten betrokken. Ook hier wordt een vast beoordelingsmodel met puntenverdeling en toetscriteria gebruikt.

Via de blokscan wordt de competentiegroei getoetst. De student voert een gesprek met een examinerator en een onderwijskundige, dit kan via skype zodat ook houdingsaspecten kunnen worden meegenomen. De werkgever moet de competentiegroei verifiëren en accorderen. Het panel heeft een zeer positieve indruk van de blokscan als instrument voor het in kaart brengen van de groei van de student.

De toetsing van de afstudeerfase moet nog worden ontwikkeld. Gedacht wordt aan een schriftelijk stuk met uitwerking van een afstudeeropdracht (onderzoeksgericht) en een presentatie en eindgesprek, waarmee de student de competenties op eindniveau aantoont. De opleiding geeft aan dat de afstudeeropdracht door twee docenten en een extern gecommiteerde zal worden beoordeeld; de precieze procedure en beoordelingsformulieren moeten nog worden ontwikkeld.

Het panel heeft de toetsen van de eerste zes onderwijsblokken bestudeerd en herkent bovenstaande structuur. Het panel vindt de toetsen goed aansluiten bij de geboden lesstof (validiteit). De opzet en criteria zijn helder (transparantie) voor studenten. Zij weten precies welke toets zij krijgen. Het panel vindt het positief dat de toetsen door meer docenten worden ontwikkeld en afgenomen. De vaste toetsprofielen en toetscriteria geven docenten houvast bij het samenstellen van toetsen en het uitwisselen van ervaringen. Dit versterkt de betrouwbaarheid. Het panel constateert dat bij opdrachten vaak veel feedback wordt gegeven. Het panel is positief over het feit dat de werkgevers wordt gevraagd inhoudelijk commentaar te leveren en dat zij niet kunnen volstaan met alleen het geven van een akkoord. Bij twijfel of een werkgever terecht positief is, wordt rechtstreeks contact opgenomen.

Uit gesprekken met studenten en docenten blijkt dat docenten verplicht zijn alle beroepsproducten en circa de helft van de studietaken te beoordelen. Met de huidige studentenomvang worden vrijwel alle studietaken en opdrachten beoordeeld en van feedback voorzien. Studenten kunnen altijd feedback vragen bij studietaken waar zij onzeker over zijn. Met een aantal jaren ervaring zullen docenten meer inzicht krijgen in welke studietaken cruciaal zijn voor een goede voortgang van studenten.

Studenten geven in gesprekken aan dat zij de criteria voor de opdrachten niet altijd helder vinden en dat zij soms pas met de feedback beseffen hoe zij de opdracht beter hadden kunnen insteken. De opleiding geeft aan dat een aantal opdrachten zijn aangepast om dit te voorkomen.

Het panel is van mening dat de strakke systematiek van toetsing, met vaste toetsprofielen en van te voren vastgestelde criteria en wegingen, sterk bijdraagt aan de borging van de kwaliteit van de toetsing. De examineratoren worden benoemd door de Examencommissie en moeten voldoen aan vastgestelde eisen van inhouds- en toetsdeskundigheid.

De computertentamens worden periodiek geanalyseerd op betrouwbaarheid en spreiding van de scores. Uitkomsten worden besproken in de vakteams en de blokteamvergadering. Indien nodig worden items aangepast of verwijderd. Opdrachten worden in blokteamvergaderingen geëvalueerd; bij structureel slechte scores worden opdrachten aangepast. Blokteams worden ondersteund door een toetsdeskundige. In de Examencommissie zijn zowel OU als JHS vertegenwoordigd met een docent. De voorzitter (vanuit de OU) is onafhankelijk van de opleiding. De taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het Onderwijs en Examenreglement. De examencommissie heeft nadere regels vastgesteld voor inrichting van en procedures voor tentamens en examens. Ten tijde van het bezoek was juist een toetscommissie ingesteld om de borging van toetsontwikkeling en –evaluatie over te nemen van de blokteams. Voornemen is alle toetsen in een cyclus van vier jaar te checken. Het panel vindt dit aan de maat, maar een intensivering zou wenselijk zijn. Het panel heeft met de examencommissie gesproken over het verlenen van vrijstellingen. Daarbij blijkt dat dit alleen wordt gedaan bij aantoonbaar behaalde hbo/wo-vakken die overeenkomen met het OJH programma. Omdat de werkcomponent zo belangrijk is worden daar geen concessies gedaan. Alle aanvragen zijn individueel en worden uitgebreid besproken. De opleidingscommissie is recent opgericht en vervult haar wettelijke taak, het controleren van het Onderwijs- en Examenreglement (OER). Daarbij merkt het panel op dat het OER zeer goed en duidelijk is opgesteld.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

Aangezien de laatste twee studiejaar van het opleidingsprogramma nog moeten worden ontwikkeld, heeft het panel nog geen compleet beeld van de afstudeerfase. De studie zal worden afgesloten met een schriftelijk stuk, waarin de student aantoont dat de eindkwalificaties zijn behaald. De afstudeeropdracht is gericht op een praktijkonderzoek. Voor de beoordeling wil de opleiding voortbouwen op de procedures van de JHS. Dit houdt in dat twee docenten de afstudeeropdracht beoordelen. Een (begeleidend) docent op procesmatige en inhoudelijke zaken en een tweede onderwijskundig docent op het praktijkonderzoek en inhoudelijke zaken. De bedrijfsmentor levert input over het functioneren. Bij de eindbeoordeling wordt een extern deskundige betrokken. Tijdens de eindzitting (presentatie en verdediging) wordt bepaald of de student slaagt. De exacte werkwijze moet nog worden afgestemd en bepaald.

Het panel heeft het beoordelingsformulier JHS gezien en herkent daarin de werkwijze met een eerste, tweede en externe beoordelaar. De eerste beoordelaar vult het formulier in met inbreng van de tweede beoordelaar en gecommitteerde. Het panel vindt het positief dat de opleiding de eindtoetsing stevig aan wil zetten en dat het eindgesprek een grote rol heeft. Zoals de opleiding in gesprekken aangeeft, kan het zijn dat studenten lang over de studie doen en dan moet in het eindgesprek de student goed worden getoetst op de kennisbeheersing nog genoeg actueel en van niveau is om in het werkveld goed te kunnen functioneren.

Studenten zullen in blok 9 en 10 worden voorbereid op het afstuderen. In deze blokken komen de eerder behandelde onderdelen van onderzoek samen en wordt de onderzoeksleerlijn meer nadrukkelijk neergezet en meer theoretisch onderbouwd. In blok 9 volgen studenten “methoden en technieken van onderzoek”, waar zij ondermeer uitzoeken wat een geschikt onderwerp zou kunnen zijn en onderzoeksvraag en methodiek opstellen. Dit zal worden afgestemd met begeleidend docent.

Het panel heeft nog geen helder beeld van de blokken 9 en 10 en adviseert de opleiding de ontwikkeling van deze blokken voorspoedig op te pakken. Daarbij moet de opbouw en samenhang binnen en tussen de blokken helder worden geschetst, inclusief de weging van de verschillende blokkonderdelen. De opleiding geeft aan dit met voortvarendheid op te pakken in 2013. Het panel heeft er vertrouwen in dat dit spoedig vorm krijgt en kwalitatief van eenzelfde niveau kan zijn als de eerste zes onderwijsblokken. Dit gezien de ervaring van de OU met het afstandsonderwijs, de beschikbare inhoudelijke lijnen en inhoud vanuit de JHS en de bewezen kwaliteit die vanuit de samenwerking is neergezet voor de eerste zes onderwijsblokken.

Het panel heeft met het opleidingsmanagement gesproken over het functioneren van de zittende studenten in de werkpraktijk en over de positie van de hbo jurist in het werkveld. Daarbij wordt gemeld dat de studenten er goed in slagen om bij hun werkgevers te groeien in hun positie en een hbo-functie te vervullen. Zij ervaren minder concurrentie van wo-juristen dan de regulier opgeleide hbo juristen. De OU-afgestudeerden hebben immers vaak al een vastere plek in een werkomgeving en de opleiding wordt vaak gevolgd als voorwaarde voor functiegroei binnen de werkomgeving. Daarbij speelt ook de groei in secundaire factoren (zelfvertrouwen, zelfstandigheid en werktenthousiasme) een rol. De werkgevers dragen vaak (deels) bij in kosten of studietijd. Het opleidingsmanagement ervaart juist dat er een groeiende vraag is naar juristen met een hands-on aanpak en hbo denk- en werkniveau.

Overwegingen en conclusie

Het panel heeft waardering voor de wijze waarop OJH het toetssysteem inricht. Daarbij wordt goed gebruik gemaakt van de expertise vanuit zowel de OU en JHS. Het panel vindt het toetssysteem zoals dat nu is opgesteld voor de eerste studie jaren helder en stevig. De toetsing is inzichtelijk en de feedback die studenten ontvangen is stevig en helpt studenten bij hun leerproces. Daarbij moet geconstateerd worden dat het systeem nog in ontwikkeling is. De wijze van toetsing staat en inhoudelijk zullen de toetsen verder ontwikkelen gelijk opgaand met de onderwijsontwikkeling van de laatste vier onderwijsblokken. Het panel heeft er vertrouwen in dat dit op eenzelfde wijze gestalte kan krijgen. De randvoorwaarden voor een goede borging zijn aanwezig. Met de groei van het aantal studenten zal ook de benodigde massa aan toetsmateriaal groeien en daarmee de mogelijkheden tot toetscontroles en -analyse. De benodigde hbo/academische expertise is aanwezig en de examen-, toets- en opleidingscommissies krijgen de benodigde ruimte.

Wat betreft de gerealiseerde kwaliteit heeft het panel de moeilijkheid ervaren dat zij nog geen volledig zicht heeft op de eindfase van de opleiding en dat er nog geen afgestudeerden zijn. De intenties voor de afstudeerfase, voor zover bekend, zijn passend voor een

hbo-opleiding. Het panel heeft er, gezien de eerste zes blokken en de expertise in het docententeam, vertrouwen in dat de nu aanwezige lijnen en kwaliteit kunnen worden doorgezet. De termijn waarop is het panel nog niet geheel duidelijk. De opleiding streeft naar verdere uitwerking van de laatste vier studieblokken in 2013. Idealiter zou het panel deze graag willen betrekken in haar oordeel, maar dat is in deze fase niet mogelijk. Dit leidt er toe dat de uitspraak over het gerealiseerde niveau betrekking heeft op de bewezen kwaliteit vanuit de eerste zes blokken en de voornemens voor de laatste vier onderwijsblokken.

Voor het geheel van deze standaard (toetsing en gerealiseerde resultaten) is het panel van mening dat de bewezen inhoud van de eerste zes onderwijsblokken en het stevige toetssysteem, gecombineerd met de expertise en inzet van het docententeam, aanleiding geven tot het oordeel voldoende.

Het panel hecht eraan te stellen dat gelet op de huidige stand van de ontwikkeling van de opleiding, die vertraging heeft opgelopen door een voor het panel inzichtelijke en billijke achtergrond (juridische procedure in het verleden), het panel nu is gehouden het oordeel op voldoende te kwalificeren. Het panel heeft er vertrouwen in dat de huidige ontwikkelingen, programma-inhoudelijk en qua toetsing goed worden doorgezet.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	Goed
2 Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	Voldoende

Overwegingen en conclusie

Aangezien standaard 1 het oordeel goed ontvangt en de standaarden 2 en 3 het oordeel voldoende, luidt het totaaloordeel, volgens de beslisregels van de NVAO, voldoende.

Het panel hecht eraan te stellen dat, gelet op de huidige stand van de ontwikkeling van de opleiding die vertraging heeft opgelopen door een voor het panel inzichtelijke en billijke achtergrond (juridische procedure in het verleden), het panel nu gehouden is het oordeel op voldoende te kwalificeren. Het panel heeft er vertrouwen in dat de huidige ontwikkellijnen, programma-inhoudelijk en qua toetsing goed worden doorgezet.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bachelor opleiding HBO-Rechten van de Open Universiteit als **voldoende**.

4 Aanbevelingen

Ter ondersteuning van de verbeterfunctie en de verdere ontwikkeling van de opleiding, wil het panel de volgende aanbevelingen meegeven aan de opleiding:

Standaard 1:

- het panel acht het van belang dat de opleiding alles in het werk stelt om de zelfstandigheid te vergroten met het instellen van een eigen werkveldcommissie. De opleiding moet daarbij goed in kaart brengen welke personen/instellingen goed zicht kunnen bieden op het werkveld van de OU-afgestudeerden. Gezien de diversiteit qua functies, werkkringen en landelijke spreiding van de studenten zal de opleiding gerichte keuzes moeten maken.
- het panel vraagt met de verdere ontwikkeling van de opleiding aandacht voor verdere landelijke en internationale samenwerking met andere soortgelijke opleidingen.

Standaard 2:

- het panel beveelt de opleiding aan zich naast de gedegen kennisbasis vanuit veelal academische literatuur, zich eveneens te oriënteren op hbo juridische literatuur en daarmee de beroepsgerichtheid verder te versterken.
- de ontwikkeling van digitale discussiegroepen voort te zetten en daarmee meer een virtuele gemeenschap te creëren. De opleiding kan gericht gebruik maken van de mogelijkheden die de elektronische leeromgeving biedt om studenten op afstand met elkaar te laten communiceren en samenwerken. Dit kan een diepgaander begrip bevorderen en bovendien kan studenten hiermee worden geleerd met elkaar te communiceren en samen te werken; vaardigheden die van groot belang zijn voor een levenlang leren en het succesvol functioneren in het beroep.
- de laatste vier onderwijsblokken en bijbehorende toetsing met spoed te ontwikkelen, opdat spoedig een compleet beeld van de opleiding mogelijk is qua opzet en inhoud.
- goed te monitoren in hoeverre de toetsing en met name de feedbackfunctie werkbaar blijven bij groeiende aantallen studenten.

Standaard 3:

- het panel adviseert de geldigheidsduur van 12 jaar voor behaalde toetsen/blokken in te korten, gezien de gewenste aansluiting op beroepsontwikkelingen en daarbij gepaard gaande kennis van actualiteit.
- het panel adviseert het eindniveau /kwaliteit van scripties goed te monitoren, gegeven de instroom van voornamelijk MBO'ers in combinatie met het ambitieuze beoogde niveau.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

Competenties in de opleiding HBO-Rechten van de OJH

De competenties zijn zo omschreven, dat allereerst duidelijk wordt wat het juridisch handwerk is dat de HBO-jurist 'competent' kan uitvoeren. Daarmee laat de opleiding HBO-Rechten zien welke ambitie zij heeft, niet door hoogdravende strategische competenties te onderscheiden, niet door lange lijsten van imponerende persoonlijke kwaliteiten, maar door scherp te benoemen welke activiteiten op het gebied van rechtstoepassing en de facilitering ervan de HBO-jurist voor zijn rekening kan nemen.

Bij elke competentie is een korte schets opgenomen van voorbeelden van een aantal relevante beroepssituaties. Deze beschrijving geeft aan wat de bijdrage van de HBO-jurist is aan de organisatie en op welk niveau deze bijdrage is gesitueerd. Bovendien wordt de diversiteit aan organisaties en functies in een aantal voorbeelden geconcretiseerd.

De competenties zijn in drie groepen ingedeeld:

- Rechtstoepassing
- Faciliteren van de rechtstoepassing
- Algemene competenties

RECHTSTOEPASSING

1. Selecteren van feiten op juridische relevantie en formuleren van een of meer rechtsvragen op basis van de juridisch relevante feiten (diagnosticeren).

Beroepssituaties:

- a. als medewerker bij een notariskantoor maakt u een juridische analyse van de situatie die de cliënt aandraagt;
- b. als parketmedewerker stelt u een tenlastelegging op, op basis van door onderzoek verkregen feitenmateriaal;
- c. u werkt bij een verzekeringskantoor en controleert de beschikbare gegevens van een bepaald schadegeval op hun juridische relevantie;
- d. u werkt bij de gemeente en u checkt of de aangeleverde feiten contra-indicaties opleveren voor het verlenen van de aangevraagde vergunning.

2. Afwegen van juridische argumenten en maatschappelijke factoren en concipiëren van een (bindende) beslissing inzake rechtsvragen, op basis van feitenmateriaal en het recht zoals dat in de rechtsbronnen ligt besloten en met behulp van gangbare instructies of standaarden (beslissen).

Beroepssituaties:

- a. als medewerker van de Commissie Bezwaar en Beroep concipieert u een beslissing op een ingediend bezwaarschrift tegen een besluit van de eigen organisatie, op basis van het dossier en aangeleverde, dan wel zelf ingewonnen informatie;
- b. als griffier bij de rechtbank concipieert u een vonnis. Daartoe verzamelt u de argumenten en standpunten van partijen, weegt u de argumenten en betreft u hierbij zowel de feiten als de rechtsbronnen;

- c. u werkt bij een verzekeringskantoor, waar ouders een claim hebben ingediend tegen de peuterspeelzaal. De claim is gericht tegen de stichting die de peuterspeelzaal exploiteert en bij het verzekeringskantoor WA is verzekerd. U krijgt de opdracht om een beslissing te concipiëren en uit te werken die acceptabel is voor alle betrokken partijen.

3. Geven van zowel juridisch als niet-juridisch advies op basis van een diagnose en een (voorlopige) beslissing (adviseren).

Beroepssituaties:

- a. u werkt in de sociale advocatuur en geeft mondeling en schriftelijk juridisch advies, op basis van een of meer gesprekken met de klant en een gedegen (risico-)analyse van diens juridische situatie;
- b. als medewerker van de Kamer van Koophandel geeft u advies aan een startende ondernemer. Zijn vader is bereid geld in de zaak te stoppen en de starter wil weten hoe hij dit financieel en juridisch het beste vorm kan geven;
- c. u werkt bij de gemeente als juridisch medewerker en u adviseert het college van B&W over het al dan niet toepassen van bestuursdwang.

4. Behartigen van de juridische belangen van anderen en verlenen van rechtsbijstand (belangenbehartiging).

Beroepssituaties:

- a. u werkt bij een rechtsbijstandverzekeraar en u helpt de verzekerde bij het ondernemen van juridische stappen;
- b. u werkt bij een advocatenkantoor en treedt als procesgemachtigde op voor de cliënt bij de kantonrechter of de bestuursrechter;
- c. u werkt bij een gerechtsdeurwaarderkantoor en stelt processtukken op voor aan te vangen of lopende procedures (ingebrekestelling, aanmaning, dagvaarding).

5. Onderhandelen en bemiddelen in een juridisch geschil en kunnen afdoen van het geschil buiten rechte met gebruikmaking van technieken uit mediation (bemiddelen).

Beroepssituaties:

- a. u werkt bij een advocatenkantoor. U krijgt de opdracht een arbeidsgeschil tussen een werkgever en een werknemer buiten het recht af te handelen. Daarvoor stelt u een adequaat dossier samen. U bereidt een voorstel / plan van aanpak voor, dat u intern bespreekt. Daarna gaat u met de betrokken partijen onderhandelen;
- b. u werkt bij een gemeente. U krijgt de opdracht een geschil tussen belanghebbenden buiten rechte af te handelen; voor de rest idem als bij a.
- c. u werkt bij een mediator en overlegt met de echtgenoten over het opstellen van een echtscheidingsconvenant.

6. Opstellen van nadere regelingen in de context van de bestaande regelstructuur (regulering).

Beroepssituaties:

- a. u stelt voor de eigen of een andere organisatie reglementen op of past bestaande aan, in voorkomende gevallen met behulp van bestaande modellen;
- b. u werkt als juridisch medewerker bij een groot voedingsconcern. U hebt gesignaleerd dat er nieuwe wetgeving is op het gebied van arbo die relevant is voor uw bedrijf. U gaat na welke reglementen dienen te worden aangepast en doet een voorstel voor deze aanpassingen;
- c. u werkt als juridisch medewerker bij een vakbond en u helpt bij het opstellen van een specifieke CAO voor een bepaalde branche;
- d. u bent beleidsmedewerker bij de gemeente, afdeling ruimtelijke ordening. U krijgt de opdracht een beleidsnota op te stellen inzake permanente bewoning van recreatiewoningen. De nota omvat een beargumenteerd geheel van beleidsvoornemens, op basis van een maatschappelijke analyse, de landelijke wettelijke kaders en de jurisprudentie over deze kwestie.

7. Het initiëren, uitvoeren en beoordelen van toegepast juridisch onderzoek, waarbij het met name gaat om de probleemformulering en de concretisering daarvan; het bepalen en beoordelen van de onderzoeksmethode; het toepassen en beoordelen van de onderzoekstechniek en het vastleggen van een en ander in een verslag (toegepast onderzoek).

Beroepssituaties:

- a. u signaleert de relevantie van nieuwe regelgeving voor de organisatie, gaat na wat de gevolgen hiervan zijn voor de verschillende afdelingen en vertaalt deze analyse in instructies voor aanpassing van bedrijfsprocessen;
- b. u werkt bij een accountantskantoor en toetst bij een bedrijf / klant of de pensioenregelingen in de contracten voldoen aan de wettelijke normen;
- c. in het kader van het nieuw op te zetten ziekteverzuimbeleid vraagt de raad van bestuur van een ziekenhuis aan u als stafmedewerker om te onderzoeken in hoeverre het middenmanagement zich houdt aan de regels die zijn gesteld in de 'Wet Poortwachter'.

8. Na onderzoek inschatten van de juridische situatie alsmede de juridische risico's bij organisaties op basis van ter beschikking staand materiaal (juridische audit).

Beroepssituaties:

- a. u werkt bij de gemeente en u moet het college van B&W adviseren over de juridische consequenties van het door B&W genomen besluit om de binnenstad te beveiligen. Om te kunnen adviseren zult u zelf onderzoek moeten verrichten;
- b. u werkt bij een waterschap dat zich moet uitlaten over ruilverkaveling. U wordt geacht bestaande nota's, ontwerpconvenanten en conceptovereenkomsten te screenen op juridische lacunes.

- c. u werkt bij een Nederlands veilingbedrijf dat veelvuldig handel drijft met andere Europese bedrijven. In een Europese richtlijn zijn nieuwe criteria opgenomen voor de genetische waarde van geïmporteerd voedsel. U dient te onderzoeken in hoeverre implementatie van de richtlijn gevolgen heeft voor de werkwijze van het bedrijf.

FACILITEREN VAN DE RECHTSTOEPASSING

9. Aanleggen en beheren van het juridische dossier, bewaken van de doorloop en de samenhang en afsluiten of overdragen ervan (juridisch dossier).

Beroepssituaties:

- a. u werkt bij een rechtsbank als gerechtssecretaris en u controleert de processtukken op formele en materiële aspecten en verzamelt aanvullende informatie. U beoordeelt de juridische en inhoudelijke aspecten van processtukken en concipieert een behandelings- of afhandelingsadvies, zodat besluitvorming kan plaatsvinden;
- b. u werkt bij het parket en u bewaakt de termijnen waarbinnen beslist moet worden over de verlenging van voorarrest;
- c. u werkt bij de belastingdienst en ziet erop toe dat juridische dossiers rondom beroepsprocedures / zaken zodanig zijn ingericht, dat de behandeling ervan op elk moment door een collega kan worden overgenomen ('dossier hygiëne').

10. Raadplegen en selecteren van het recht via juridische databanken, alsmede bijdragen aan de totstandkoming en optimalisering van een juridisch informatiesysteem in de eigen organisatie (informatie).

Beroepssituaties:

- a. u werkt bij de provincie en u brengt de interne behoeften aan juridische informatie in kaart en draagt bij aan de totstandkoming van een optimaal juridisch informatiesysteem, op het gebied van het milieurecht;
- b. u werkt bij een uitgever van online media en maakt op het gebied van privaatrecht een analyse van de nieuwste jurisprudentie;
- c. u werkt als juridisch medewerker bij een van de brancheorganisaties voor bouwbedrijven en u stelt maandelijks een nieuwsbrief op voor de leden waarin u hen op de hoogte stelt van de nieuwste rechtsontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van arbo- en aanbestedingsrecht;
- d. u werkt bij een zelfstandig juridisch adviesbureau en u doet voor een advies een uitgebreid jurisprudentieonderzoek, nationaal, Europees en internationaal.

11. Toezien op de kwaliteit van de rechtstoepassing alsmede op de facilitering hiervan; maken van een analyse van de kwaliteitsaspecten en adviezen opstellen voor de verbetering ervan, vertalen naar de juridisch gebruikers en meewerken aan de invoering en uitvoering ervan (kwaliteit).

Beroepssituaties:

- a. u bent kwaliteitsmedewerker bij het UWV en u adviseert hoe ervoor kan worden gezorgd dat de inrichting van de aanvraagformulieren naadloos aansluit bij de laatste regelgeving;

- b. u werkt bij een rechtbank aan de verbetering van het intranet, zodat alle relevante juridische informatie snel en doeltreffend toegankelijk is voor alle medewerkers;
- c. u werkt op de personeelsafdeling van een groot bedrijf en u ontwikkelt voor het middel management een scholingsplan op juridisch terrein ten behoeve van een adequaat personeelsmanagement.

NAAST DE BEROEPSCOMPETENTIES ZIJN ER OOK EEN TWEETAL ALGEMENE COMPETENTIES.

12. Sociale en communicatieve competentie (interpersoonlijk, organisatie). Dit houdt in:

- a. het samenwerken in een beroepsomgeving en meedenken over doelen en inrichting van de organisatie, waaruit eisen voortvloeien die betrekking hebben op de volgende kenmerken: multidisciplinariteit en interdisciplinariteit, klantgerichtheid, collegialiteit, leidinggeven (het sociale deel van de competentie);
- b. het communiceren, zowel mondeling als schriftelijk, intern op alle niveaus, effectief en in de gangbare bedrijfstaal, veelal in het Nederlands en/of Engels (in termen van beroepstaken omvat dat onder meer opstellen en schrijven van plannen en notities, informeren, overleg voeren, draagvlak creëren, stimuleren, motiveren, overtuigen, verwoorden van besluiten).

13. Zelfsturende competentie (intrapersoonlijk, beroepsbeoefenaar of professional). Dit houdt in:

- a. het sturen en reguleren van de eigen ontwikkeling ten aanzien van leren, resultaatgericht werken, initiatief nemen en zelfstandig optreden, flexibiliteit;
- b. het nadenken en reflecteren over en verantwoording nemen voor eigen handelen wat wijst op betrokkenheid en kritische zelfbeoordeling;
- c. het ontwikkelen van een beroepshouding met initiatief of ruimte voor normatief-culturele aspecten, respect voor anderen, een beroepscode en ethische principes voor het professioneel handelen;
- d. het leveren van een bijdrage aan de verdere professionalisering van de branche, publicaties, bijdragen aan congressen, enzovoort.

Transponeringstabel competenties

In de tabel hieronder treft u een overzicht aan van de wijzigingen in de competenties van het landelijke profiel 2012 t.o.v. het profiel van 2005.

Competentieset 2012	Competentieset 2005
1. Juridisch analyseren	1. Diagnosticeren
2. Adviseren	3. Adviseren
3. Vertegenwoordigen	4. Belangen behartigen 5. Bemiddelen
4. Beslissen	2. Beslissen
5. Reguleren	6. Regulering
6. Dossier managen	8. Juridisch dossier
7. Organiseren	7. Juridische audit 9. Informatie 10. Kwaliteit

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

Blok 1 Inleiding recht (15 EC):

inhoudelijke vakken	Inleiding Nederlands recht 3 ec	Inleiding staatsrecht 3 ec
	Juridische informatievaardigheden 1 ec	
	omgaan met werk en studie 1 ec	
	werk 7 ec	
ondersteunende vakken	blokscan	
studievaardigheidsoefening		

Blok 2 Inleiding privaatrecht (15 EC):

inhoudelijke vakken	Materieel privaatrecht 3 ec	Formeel privaatrecht 3 ec
	Corresponderen 1 ec	
	overkoepelende opdracht 1 ec	
	werk 7 ec	
ondersteunende vakken	blokscan	
beroepsproduct		

Blok 3 Inleiding bestuursrecht (15 EC):

inhoudelijke vakken	Materieel bestuursrecht 3 ec	Formeel bestuursrecht 3 ec
	Spelling 1 ec	
ondersteunende vakken	Timemanagement 1 ec	
studievaardigheidsoefening	werk 7 ec	
	blokscan	

Blok 4 Inleiding strafrecht (15 EC):

inhoudelijke vakken	Materieel strafrecht 3 ec	Formeel strafrecht 3 ec
	Rapporteren 1 ec	
ondersteunende vakken	overkoepelende opdracht 1 ec	
beroepsproduct	werk 7 ec	
	blokscan	

Blok 5 De bedrijfsjurist (30 EC):

inhoudelijke vakken	Verbintenissenrecht 1 2 ec	Vergunningen 2 ec	Handhaving 2 ec	Financieel management 2 ec
ondersteunende vakken	Adviesgesprekken 2 ec			
beroepsproduct	overkoepelende opdracht 5 ec			
	werk 15 ec			
	blokscan			

Blok 6 De gerechtssecretaris (30 EC):

inhoudelijke vakken	Materieel strafrecht 4 ec	Formeel strafrecht 4 ec	Rechtsps/ chologie 2 ec
ondersteunende vakken	Formulieren 1 ec		
beroepsproduct	overkoepelende opdracht 4 ec		
	werk 15 ec		
	blokscan		

Blok 7 De bemiddelaar (30 EC):

inhoudelijke vakken	Verbintenissenrecht 2 3 ec	Personen- en familierecht 3 ec	Burgerlijk procesrecht 2 ec
ondersteunende vakken	Conflicthantering 2 ec		
beroepsproduct	overkoepelende opdracht 5 ec		
	werk 15 ec		
	blokscan		

Blok 8 De gerechtsdeurwaarder (30 EC):

inhoudelijke vakken	Goederenrecht 6 ec	Executie- en beslagrecht 2 ec	Insolventierecht 2 ec
ondersteunende vakken	Dossier- en informatiemanagement 1 ec		
beroepsproduct	overkoepelende opdracht 4 ec		
	werk 15 ec		
	blokscan		

Blok 9 De beleidsmedewerker (30 EC):

inhoudelijke vakken	Gemeenterecht 4 ec	Bestuur en beleid 3 ec	WMO 2 ec
ondersteunende vakken	Methoden en technieken van onderzoek 2 ec		
beroepsproduct	overkoepelende opdracht 3 ec		
afstudeeropdracht	deel 1 afstudeeropdracht 1 ec		
	werk 15 ec		
	blokscan		

Blok 10 De juridisch controller (30 EC):

inhoudelijke vakken	De arbeidsovereenkomst en de werknemersverzekeringen 3 ec	De koopovereenkomst 1 ec	De huurovereenkomst 1 ec
ondersteunende vakken	Kwaliteitsmanagement 2 ec		
beroepsproduct	overkoepelende opdracht 2 ec		
afstudeeropdracht	deel 2 afstudeeropdracht 6 ec		
	werk 15 ec		
	blokscan		

Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris

De heer mr. H.J.L.M. van de Luytgaarden, voorzitter

De heer Van de Luytgaarden is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van juridisch onderwijs. Hij werkt sinds 2011 als Lector recht in Europa bij Hogeschool Zuyd. Daarnaast is hij zelfstandig organisatieadviseur vanuit zijn bedrijf Proactive law, in het bijzonder gericht op het hoger (juridisch) onderwijs en organisatieverandering in het hoger onderwijs. De heer Van de Luytgaarden is domeindeskundig op juridisch, maatschappelijk en organisatiekundig gebied, daarnaast heeft hij een zeer grote onderwijservaring zowel op universitair als op hbo niveau. De heer Van de Luytgaarden is vertrouwd met de meest recente ontwikkelingen, ook in internationaal opzicht, op het gebied van juridische en maatschappelijke opleidingen. Hij is onder meer gastdocent geweest in Wenen, Oostenrijk en aan de Turku University of Applied Sciences faculty of management and life sciences en Turku Science University faculty of law beide in Finland. Hij heeft vele publicaties op zijn naam staan. De heer Van de Luytgaarden heeft ruime ervaring met visitaties in het hoger onderwijs, werkte eerder voor NQA en NVAO en is voor deze visitatie aanvullend individueel geïnstrueerd. De heer Van de Luytgaarden heeft ervaring als voorzitter bij visitaties in het hoger onderwijs. Hij heeft in juni 2011 de interne training voor voorzitters gevolgd. In de training is hij geïnformeerd over de opzet van het nieuwe accreditatiestelsel en daarnaast zijn ervaringen tussen voorzitters onderling uitgewisseld.

Opleiding:

2005	Basiskwalificatie Mediation Vermande
1998	Basiskwalificatie universitair onderwijs
1986 – 1987	Wijsbegeerte Rijksuniversiteit Groningen
1987	Doctoraal Nederlands recht Rijksuniversiteit Groningen afstudeerrichting: publiek recht
1982 – 1983	Propedeuse rechtsgeleerdheid Rijksuniversiteit Groningen
1981 – 1982	Propedeuse psychologie Rijksuniversiteit Groningen
1975 – 1981	Ichthus College te Drachten, Atheneum A

Werkervaring:

2011 – heden	Lector Recht in Europa bij Hogeschool Zuyd
2010 – 2011	Lector proactive management and business law, faculteit maatschappij en recht Hogeschool Utrecht, financiering EU (0,1 fte). Lid internationaal projectteam http://pampal.turkuamk.fi/index.php
2009	Lektor für Organisationsentwicklung PEF Universität für Management Wenen Oostenrijk
2008	Visiting professor proactive management and law Turku University of Applied Sciences Finland
2007 – 2008	Vice voorzitter kenniscentrum sociale innovatie faculteit maatschappij en recht
2006 – heden	Zelfstandig adviseur voor het hoger onderwijs vanuit eigen bedrijf Proactive Law
2005	Gastdocent Universiteit Nederlandse Antillen en University Dutch Caribbean Willemstad Curaçao
2004 – 2008	Lector beroepsuitoefening juridische bachelors Hogeschool Utrecht
2000 – 2006	Organisatieadviseur NPI Instituut voor organisatieontwikkeling te Zeist
2000 – 2003	Gastdocent juridische discipline aan de faculteit bestuurs- en organisatiewetenschappen Universiteit Utrecht
1996 – 2003	Rechter-plaatsvervanger Arrondissementrechtbank Leeuwarden sector handelsrecht

- 1994 – 2004 Rechter-plaatsvervanger Arrondissementsrechtbank te Amsterdam sectoren bestuurs- en ambtenarenrecht
- 1993 – 1997 Visiting professor philosophy of human rights and constitutionalism aan het Phronesis Applied Ethics Centre, Karelsuniversiteit Praag (Tsjechische Republiek)
- 1990 – 1996 Gastdocent bestuursrecht en mensenrechten voor het Nederlands Helsinki Comité in Polen en Bulgarije
- 1990 – 2000 Universitair docent rechtsfilosofie/encyclopedie, Universiteit Utrecht
- 1987 – 1990 Assistent in opleiding Nederlands Instituut voor Sociaal en Economisch Recht, Universiteit Utrecht (UU)
- 1985 – 1987 Student-assistent staatsrecht, algemene staatsleer, vergelijkend staatsrecht, rechtsfilosofie en grondrechten, vakgroep staatsrecht, Rijksuniversiteit Groningen (RUG)

Overig:

Lid van de Raad van Toezicht van de Begeleidingsdienst van Vrije Scholen

Lid van de Raad van Advies van het Bernard Lievegoed College for Liberal Arts

Lid van de adviesraad bestuurlijk-juridisch van het kenniscentrum ECABO voor MBO onderwijs

Publicaties:

- 'Vermenselijking van het recht', www.scienceguide.nl, maart 2007.
- 'Van cure naar care: preventief recht', in: bundel aan de kabinetsinformatuur, Kennis Loont, januari 2007 Dutch University Press, pp. 122-117.
- 'Waarom nemen advocaten zo weinig vakantie?', in *Advocatenblad* 18/2006, pp. 862-863.
- 'De HBO jurist komt', in: *De Ondernemende advocaat – Dullaert en Van der Griendt*, Reed Elsevier 2007, pp. 70-73.
- 'From Cure to Care: preventive law in the Netherlands', in: *Conference papers Commercial Contracting for Strategic Advantage Potentials and Prospects Turku Finland Conferentie 13-16 juni 2007*.
- 'Mystificatie, hiërarchie en groepsinitiatie, over juridische opleidingen, (hbo-)juristen en preventief juridisch werken', in *NJB* 30/2007, pp. 1896-1901. Ook op www.scienceguide.nl.
- 'Legal training, paralegals and practising preventive law in the Netherlands', in: *A proactive Approach to Contracting and Law*, Helena Haapio ed. TUAS 2008/38, pp. 213-228.
- 'Juridische APK voorkomt conflicten', *kamerkrant Midden-Nederland* nov 2008, p. 19.
- 'To be or not to be', *Ars Aequi dec.* 2008 pp. 912-916.
- 'Geen homo's voor klas op christelijke scholen?', in: *Trajectum* 11-6-9, p. 6.
- 'Ik noem mijzelf geen rechter', in *Financieel Dagblad* 4-2-10, p.10
- 'Confectie of maatwerk', in: *Congresbundel HBO-Rechten in het werkveld*, Nijmegen 2010, pp. 49-69
- Een pan-europese rechtscultuur, in: www.rechtineuropa.nl, Zuyd hogeschool 18-10-11.
- Schengen all over the world, in: www.rechtineuropa.nl, Zuyd hogeschool, 24-11-11.
- A proactive approach to law for lawyers, in: Kaisa Sorsa (ed.), *Proactive management and proactive business law, a handbook*, Turku 2011, pp. 127-142.

De heer mr. F.G.A.M. Berntsen

De heer Berntsen is ingezet vanwege zijn werkvelddeskundigheid. Hij heeft op verschillende terreinen directie- en bestuursfuncties bekleed, waaronder die van directeur Stichting Rechtsbijstand en bestuurslid Stichting Kwaliteitszorg Initiatieven Rechtsbijstand.

De heer Berntsen heeft meerdere keren deelgenomen aan diverse onderzoeken naar de kwaliteit van het recht, rechtsbijstand, audits en het bevorderen van kwaliteitsinstrumenten ten behoeve van de advocatuur en de sociale rechtshulp. De te bereiken resultaten en de achtergrond van de deelnemers waren daarbij op academisch niveau. De heer Berntsen was lid van de beroepenveldcommissie en werkvelddeskundige met betrekking tot het tot stand komen van de vereiste eindtermen HBO-Recht bij Hogeschool Utrecht. Daarnaast begeleidt hij jaarlijks een aantal stagiaires van juridische opleidingen. De heer Berntsen is voor deze visitatie individueel geïnstrueerd over het proces van accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2003 Mediation-opleiding Welmerink Mediation/Saxion
 1986 – 1989 Leergang Management en Organisatie Buro's voor Rechtshulp
 1985 – 1986 Hogere Managementopleiding voor non-profit organisaties ISW
 1972 – 1979 Nederlands Recht, K.U. Nijmegen
 1966 – 1972 Gymnasium/HBS St. Ludgercollege Doetinchem

Werkervaring:

2010 – heden Regiodirecteur Oost Slachtofferhulp Nederland (190 medewerkers)
 2005 – 2009 Regiomanager oost Stichting het Juridisch Loket (90 medewerkers)
 2002 – 2005 Directeur Stichting Rechtsbijstand Oost Nederland (130 medewerkers)
 1994 – 2002 Directeur Stichting Rechtsbijstand Zutphen (32 medewerkers)
 1980 – 1994 Directeur Stichting Rechtshulp Arrondissement Zutphen (32 medewerkers)

Diversen:

2007 – heden Panellid en voorzitter visitatiecommissies NQA diverse visitaties hoger beroepsonderwijs recht
 2004 – heden Lid beroepenveldcommissie van de Hogeschool Arnhem/Nijmegen hbo-recht
 2002 – 2005 Portefeuillehouder landelijke projecten rechtshulp aan slachtoffers van geweldsmisdrijven en milieu
 Bestuurslid landelijke Stichting Kwaliteitszorg Initiatieven Rechtsbijstand. Afstemming met landelijke stuurgroep kwaliteit (Ministerie van Justitie, Nederlandse Orde van Advocaten, Raad voor Rechtsbijstand)
 1999 Deelname werkgroep Kwaliteit Gefinancierde Rechtshulp, rapport Recht op Kwaliteit aangeboden aan de Minister en Tweede Kamer
 Landelijk innovatief milieurechthulpproject in samenwerking met VROM ontwikkeld en tot een structureel onderdeel van de dienstverlening gemaakt
 1998 – 2001 Deelname aan diverse begeleidingscommissies landelijke onderzoeken rechtshulp aan slachtoffers van geweldsmisdrijven in samenwerking met onderzoeksbureaus IVA en B&A groep
 1997 – 2001 Bestuurslid Stichting Katholiek Onderwijs Zutphen e.o. Begeleiding van een fusie van 5 naar 10 basisscholen
 1996 – 2003 Hogeschool Utrecht, lid beroepenveldcommissie en werkvelddeskundige met betrekking tot het tot stand komen van de vereiste eindtermen
 1994 – 2002 Stichting Rechtsbijstand; ontwikkelen integraal kwaliteitssysteem voor de Stichtingen te Arnhem, Almelo, Zutphen en Zwolle.

Mevrouw prof. dr. D.H.J.M. Dolmans

Mevrouw Dolmans is ingezet vanwege haar expertise op het gebied van Onderwijskunde. Mevrouw Dolmans is hoogleraar aan de Universiteit Maastricht, gebied Innovatieve Leeromgevingen. Zij publiceert onderzoek op het gebied van innovatieve leeromgevingen in het algemeen en probleemgestuurd onderwijs in het bijzonder. Daarnaast is mevrouw Dolmans betrokken bij het ontwerpen van onderwijskundige opleidingen op master- en PhD-niveau. Zij is tevens onderwijsdirecteur van het Interuniversity Centre for Educational Sciences Research (ICO), een landelijke onderzoeksschool. Voor deze visitatie heeft mevrouw Dolmans onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1994	PhD in Educational Sciences, Universiteit Maastricht
1989	MSc in Educational Sciences, Universiteit Nijmegen
1984	VWO diploma, ST. Jans College Hoensbroek

Werkervaring:

2012 – heden	Hoogleraar Universiteit Maastricht
2003 – 2011	Universitair hoofddocent Universiteit Maastricht
1994 – 2003	Universitair docent Universiteit Maastricht
1989 – 1994	PhD student Universiteit Maastricht

Overig:

2012 – heden	Onderwijsdirecteur Interuniversity Centre for Educational Sciences Research (ICO), erkend als onderzoeksschool door de Koninklijke Nederlandse Academie voor Wetenschappen (KNAW)
2006 – heden	Lid managementteam Interuniversity Centre for Educational Sciences Research (ICO), als gedelegeerde van Universiteit Maastricht
2003 – heden	Lid Raad van Toezicht Stichting voor Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg in Heerlen (SVO-PL)
2006 – heden	Lid managementteam Master of Health Profession Education (MHPE) programma; een internationaal master programma in afstandsonderwijs aangeboden door de Universiteit Maastricht, School of Health Professions Education.
1998 – heden	Lid managementteam onderzoeksprogramma getiteld <i>Research in Education</i> - School of Health Professions Education (SHE), Faculty of Medicine and Life Sciences - Maastricht University.
2006 – 2009	Lid managementteam Department of Educational Development & Research, Faculty of Medicine and Life Sciences - Maastricht University
2006 – 2009	Lid managementteam School of Health Professions Education (SHE);
2001 – 2004	Lid managementteam Master of Educational Sciences, Faculty of Psychology, Maastricht University

Publicaties (meer op aanvraag):

- Kamp, R.J.A., Dolmans, D.H.J.M., Van Berkel, H.G. & Schmidt, H.G. (accepted). A causal model of the relationship between students' contributions to tutorial group processes observed by peers, time spent on self-study and achievement. *Higher Education*
- Boerboom, T.B.B., Mainhard, M.T., Dolmans, D.H.J.M., Scherpbier, A.J.J.A., van Beukelen, P. & Jaarsma, A.D.C. (accepted). Evaluating clinical teachers: how much 'teacher' is in student ratings? The validity of student ratings of clinical teaching: Is it all in the teacher? *Medical Teacher*

- Dolmans, D.H.J.M. & Tigelaar, D.H.J.M. (accepted). Building bridges between theory and practice in medical Education by using a design-based research approach. AMEE guide No 60. *Medical Teacher*
- Kleijnen, J., Dolmans, D., Willems, J., van Hout, H. (accepted). Teachers' conceptions of quality and organizational values in higher education: Compliance or enhancement? *Assessment and evaluation in higher education*
- Dolmans, D., Van Blankenstein, F. & Kamp, R. (2012). Learning in small groups in Problem-based learning. In: Al Alwan, I., Magzoub, M.E. & Elzubeir, M. International handbook of medical education (pp. 121-130). Los Angeles: Sage.
- Dolmans, D.H.J.M., Zumbach, J., Wijnia, L., Korin, T., Niculescu, A., Kamp, R., Wilkerson, L. (2012). Does Feedback in Problem-based Learning Enhance Student Learning? Symposium organized at the annual meeting of the American Educational Research Association (AERA), 2012 April 13 – April 17, Vancouver, Canada.

De heer A.H. Wesdijk

De heer Wesdijk is ingezet als studentlid. Hij volgt in deeltijd de opleiding hbo-bachelor CMV bij Hogeschool Utrecht, waar hij lid is van de opleidingscommissie (voorzitter geweest tot september 2011), OC Ambassadeur Faculteit Maatschappij & Recht (coach voor OC's), voorzitter Vereniging MUST (medezeggenschapsvereniging HU-studenten met momenteel 10 van 10 zetels in CMR). Als voorzitter van de medezeggenschapsvereniging MUST bij Hogeschool Utrecht was hij verantwoordelijk voor de juridische en statutaire zaken. Hetzelfde geldt voor andere stichtingen en verenigingen waar hij voorzitter van was: Stichting CREATUM, Vereniging FRONS (eigenaar van een horecapand), Stichting FRONS (exploitant van een restaurant-café). De heer Wesdijk is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Voor deze visitatie is de heer Wesdijk aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2009 – 2012 hbo bachelor CMV (Social Management) – Hogeschool Utrecht

Werkervaring:

2006 – 2010 Projectmanager / Consulent Stichting Stade (welzijnsorganisatie)
 2010 – 2011 Projectmanager Nationaal Ouderenfonds
 2011 – 2012 Studentlid Interne Audit Institute for Business Economics (HU)
 2011 – 2012 Studentlid Accreditatie CMV (HAN)
 2011 – 2012 Studentlid Accreditatie CMV (AVANS)
 2011 – 2012 Voorzitter Vereniging MUST, medezeggenschapsvereniging HU
 2010 – 2012 De Participatiemanager, eenmanszaak inburgering, dagvoorzitterschap e.d.
 2012 – 2013 Projectleider Duurzame Bedrijfsvoering (HU)
 2012 – 2013 Projectsecretaris binnen het programma Huisvesting (HU)

Overig:

Voorlichter 'Werk en Inkomen', rechten en plichten voor jongeren (CNV Jongeren)
 Trainer 'Rechten en Plichten van de OC'

Mevrouw ir. M. Dekker-Joziasse

Mevrouw Dekker is ingezet als NQA-auditor. Zij heeft ruime ervaring met visitaties in alle sectoren van het hbo en in het wo. Zij bezit auditorkwaliteiten vanwege jarenlange visitatie-ervaring en heeft cursussen gevolgd bij Lloyd's, daarnaast verzorgt zij trainingen over het visitatie- en accreditatiestelsel voor auditoren hoger onderwijs. Haar kennis van het hoger onderwijs is ondermeer ontstaan door docentschap WU en onderwijskundige cursussen. Mevrouw Dekker heeft in het najaar van 2010 deelgenomen aan de training van de NVAO en is gecertificeerd secretaris.

Opleiding:

1983 – 1989 Opleiding Tuinbouwplantenteelt, Wageningen Universiteit
1977 – 1983 VWO, Christelijke Scholengemeenschap Walcheren te Middelburg

Werkervaring:

2004 – heden NQA: senior auditor, adviseur en accountmanager
1995 – 2004 Beleidsmedewerker afdeling Kwaliteitszorg, HBO-raad, 7 visitatietrajecten in diverse sectoren/domeinen van het hbo.
1991 – 1995 Toegevoegd docent Wageningen Universiteit, vakgroep Tuinbouwplantenteelt, belast met onderwijsontwikkeling
1990 – 1991 Adviseur bij Tuinbouwkundig Adviesbureau

Cursussen:

Training Auditor Hoger Onderwijs, oktober 2003, NQA i.s.m. Lloyd's Register
Tweedaagse cursus Interne Kwaliteitsaudits, december 2002, Lloyd's Register

Bijlage 4: Bezoekrooster HBO-rechten Open Universiteit, 11 en 12 april 2013, te Heerlen

Dag 1

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers
12.30 – 13.30 uur	Welkom rector en decaan, en contactpersonen OU: mw. B. Gademann en mw. H. Severeys aansluitend lunch panel	Management, contactpersonen en panel
13.30 – 18.30 uur	Materiaalbestudering: - Opleidings studiemateriaal - Studentmateriaal Vraaggesprekken voorbereiden 15.30 open spreek half-uur (<i>geen opkomst</i>) 16.00 korte pauze in vorm van rondleiding campus	Panel

Dag 2

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers
09.15 – 10.00 uur	Gesprek opleidingsmanagement	opleidingsmanagement
10.15 – 11.15 uur	Gesprek met docenten	Vertegenwoordiging docententeam: spreiding naar studiejaar, vakgebieden, speciale taken (zoals begeleiding, lectoraat)
11.30 – 12.30 uur	Studenten	Studenten
12.30 – 13.15 uur	Lunchpauze andere ruimte	Panel
13.15 – 14.30 uur	Materiaal bestudering en extra mogelijkheid skypecontact studenten	<i>Panelgesprek met twee studenten, telefonisch contact met drie studenten 1 student niet bereikbaar</i>
14.30 – 15.15 uur	Blok borging	Examencie, toetscie, opleidingscie, curriculumcie, et cetera
15.15 – 16.00 uur	Beoordelingsoverleg Panel	Panel
16.00 – 16.30 uur	2 ^e gesprek opleidingsmanagement	Opleidingsmanagement
16.30 uur	Korte terugkoppeling andere ruimte	Opleidingsmanagement, aangevuld met gesprekspartners

Gespreksdeelnemers met visitatiecommissie HBO-Rechten van de Open Juridische Hogeschool op 12 april 2013

Opleidingsmanagement	
dhr. prof. mr. E. Stamhuis / OU dhr. mr. G. Hupperetz / JHS mw. drs. B. Gademann / OU dhr. drs. W. Giesbertz / OU dhr. mr. drs. R. Ritzen / JHS mw. mr. H. Severeys-Wijenbergh / OU	Stuurgroep; decaan faculteit Rechtswetenschappen OU Stuurgroep; directeur Juridische Hogeschool Avans-Fontys Opleidingsdirectie Onderwijskundig adviseur Opleidingsdirectie Opleidingsdirectie Opleidingsdirectie

Docenten	
dhr. H. de Brouwer / JHS	Docent en examinator van: Corresponderen, blok 2 en Rapporteren, blok 4
dhr. mr. A. van Dooren / JHS	Docent en examinator van: Inleiding Nederlands recht en Inleiding staatsrecht, blok 1 Juridische informatievaardigheden, blok 1, Financieel management, blok 5
dhr. drs D. van Ekelenburg / OU	Docent en examinator van: Materieel strafrecht en Formeel strafrecht, blok 4 en blok 6
mw. mr. M. Frankemölle-Reemst / OU	Docent en examinator van: Materieel privaatrecht en Formeel privaatrecht, blok 2, Beroepsproduct blok 2, Verbintenissenrecht 1, blok 5 en Beroepsproduct, blok 5
dhr. drs. W. Giesbertz / OU	Onderwijskundig adviseur
dhr. mr. drs. E. ter Horst / OU	Docent en examinator van: Materieel bestuursrecht en Formeel bestuursrecht, blok 3
mw. dr. J. Janssen / OU	Docent Adviesgesprekken, blok 5 en onderwijstechnologisch adviseur
dhr. mr. drs. R. Ritzen / JHS	Docent en examinator van: Studievaardigheidsoefeningen, blok 1 en Rechtspsychologie, blok 6
mw. mr. H. Severeijns-Wijenbergh / OU	Examinator van Adviesgesprekken, blok 5 en examinator van alle blokscans
Studenten	
mw. P. Bouten: aanwezig	Student blok 1. Vooropleiding: mbo-SJD, bij ROC Eindhoven
mw. C. Donners: aanwezig	Student blok 2; blok 1 afgerond. Vooropleiding: havo
mw. H. Klitsie – Folbert: telefonisch beschikbaar	Student blok 1. Vooropleiding: havo.
mw. A. Wisselink: telefonisch beschikbaar	Student blok 5; vrijstelling blok 1 t/m 4 op grond van reeds behaalde propedeuse HBO-Rechten. Vooropleiding: vwo.
dhr. J. Polhuijs: telefonisch beschikbaar	Student blok 2; blok 1 afgerond. Vooropleiding: mbo (richting onbekend).
mw. M. Ilahibaks: telefonisch niet beschikbaar wegens privé omstandigheden	Student blok 1. Vooropleiding 1 jaar HBO-Rechten bij NCOI, verdere informatie niet bekend.
Examencommissie	
dhr. prof. mr. J. Rinkes / OU	Voorzitter; hoogleraar Privaatrecht OU
dhr. mr. A. van Dooren / JHS	Lid
dhr. drs. D. van Ekelenburg / OU	Lid
mw. mr. R. Slegers / OU	Ambtelijk secretaris
Opleidingscommissie	
mw. C. Donners	Student-lid
mw. mr. M. Frankemölle - Reemst	Voorzitter, docent
dhr. mr. drs. E. ter Horst	Docent-lid

Bijlage 5: Bestudeerde documenten

Beoogde eindkwalificaties

Competentiematrix

Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2004

Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2012

Onderwijsleeromgeving:

Docentenoverleg, verslag

Onderwijsbeleidsplan

Werkveldadviesraad

Opleidingsdirectie (verslagen overleg)

Ontwerpen met modellen; G. van de Boom et al

Bie, de, Leerlijnenmodel. zie boek: Ploegman, M. en Bie, de, D. *Aan de slag; inspirerende opdrachten voor beroepsopleidingen*. Bohn Stafleu van Loghum, Houten, 2008

Boom, van den, G., *Ontwerpen met modellen*. (IPO rapport), Heerlen, OU, 2011

Informatie over het BKO-traject. Map.

Schaaijck, van, G.A.F.M., *Praktijkgericht juridisch onderzoek*. Boom Juridische Uitgevers, den Haag (2011)

Evaluatiegegevens en kwaliteitszorg:

Handboek kwaliteitszorg Commissie voor de examens 2012 – 2013

Verslagen Docentenoverleg, opleidingscommissie, Werkveldadviescommissie

Kwaliteitszorg OJH (schema)

SEIN-rapportages

Traject Basiskwalificatie onderwijs (schema); tevens losse map: zie documenten KR

Inschrijfformulier 2012 - 2013 (inclusief toelichting en inschrijvingsvoorwaarden)

Aanmeldingsformulier tentamen

Toelichting aanmeldingsformulier voor tentamens

Formulier Vrijstellingsverzoek

Onderwijs- en Examenregeling (OER) 2012 – 2013

Uitvoeringsregeling bij de OER 2012 – 2013

Documenten Examencommissie OJH

Notulen van vergaderingen en e-mailwisselingen inzake adhoc-kwesties

Jaarverslagen

Informatie inzake tentaminering en inzake vrijstellingen

Nadere regels Examencommissie OJH

Benoemingsbrieven leden Examencommissie en huidige secretaris

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Handboek 'Toetsing en tentamens aan de Open Universiteit'. Instellingsbreed Platform Onderwijs (IPO). Heerlen, juni 2011.

Toetsbeleidsplan: handboek kwaliteitszorg Commissie voor de Examens

Tentamenprofielen, inclusief clusterverdeling cbi-tentamens en beoordelingssjablonen ondersteunende vakken

Analyses cbi-tentamens

Opzet beoordeling afstudeeropdracht

Tentamenprocedures 2012 – 2013

Uitwerking van studenten van cbi-tentamens en bijzondere verplichtingen

Bijzondere verplichtingen / opdrachten

Portfolio studenten:

Plan criteria afstudeeropdracht OJH

Algemeen:

Vreemde ogen dwingen. Eindrapport Commissie externe validering examenkwaliteit hoger beroepsonderwijs.

HBO-raad, *Kwaliteit als opdracht*, 2009 (printversie)

Gendt, van, W.J. en Ritzen, R., *De kwaliteit van het hbo*. Uitgeverij Uniboek 2011

Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Aangezien de opleiding nog geen afgestudeerden heeft, is er geen selectie van afstudeerwerken.

Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de opleiding:

HBO-Rechten

Instelling: Open Universiteit Nederland

Visitatie datum: 11 en 12 april 2013

Ondergetekende: .. A. Oskamp

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: .. Rector Magnificus

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, *waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan*, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

Datum:

26/3/2013